

УКРАЇНА

**У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ
ПРЕСИ**

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

Л. М. Галаган, директор Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, ст. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С.М. Польовик, т.в.о. зав. відділу організації та використання документального
фонду ФПУ, канд. наук із соц. ком.

Реферативні та бібліографічні матеріали підготували

А.В. Матвійчук, С.М. Польовик, А.Г. Федорчук, О.І. Макарова, Т.І. Третяк, Н.О. Моршна,
С.В.Семенкова, Т.А. Ставерська, Т.О. Петрова, П.Ф. Стоян

Заснований у 2011 році
Виходить два рази на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ
(реферативний огляд преси)

Випуск 17 (81)

(огляд матеріалів ЗМІ за 1 – 15 грудня 2018 р.)

Київ 2018

ЗМІСТ

ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ	4
ВЕРХОВНА РАДА	5
АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ.....	5
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА	10
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ.....	16
НАТО.....	16
УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ	19
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	28
ВІЗОВИЙ РЕЖИМ.....	29
ПРИКОРДОННИЙ РЕЖИМ	30
ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА.....	30
ЕКОНОМІКА	31
ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ	32
ЯДЕРНА ЕНЕРГЕТИКА	35
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА.....	35
РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	36
ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ.....	36
ГОЛОДОМОР 1932–33 РР.	37
КУЛЬТУРА ТА НАУКА	37
РЕЛІГІЯ.....	39
СПОРТ.....	39
ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА	40
КРИМ	41
ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ	42
КРИТИКА ВЛАДНИХ СТРУКТУР РОСІЇ.....	44
ПОЛІТВ'ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ	46
РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ НА ПОДІЇ В УКРАЇНІ.....	49

ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Президент України Петро Порошенко пообіцяв не переносити термін президентських виборів у зв'язку з режимом воєнного стану, введеного в ряді областей країни. Зокрема, Петро Порошенко заявив, що воєнний стан в Україні введено для законодавчого захисту дій українських військових і він не буде обмежувати конституційні права і свободи українських громадян, в тому числі щодо виборів.

Порошенко пообещал не переносить президентские выборы на Украине = [Порошенко пообіцяв не переносити президентські вибори в Україні] // День за днем. – Таллінн, 2018. – 05.12. (<https://rus.postimees.ee/6469913/poroshenko-poobeshchal-ne-perenosit-prezidentskie-vybory-na-ukraine>)

В Україні мають відбутися вибори Президента України. У програмі кожного з кандидатів у обов'язковому порядку буде присутній пункт про способи вирішення конфлікту на Донбасі, адже питання встановлення миру більш ніж дві третини українців вважають найважливішим для країни. Автор статті спробував проаналізувати, які кроки для завершення конфлікту пропонують топ-кандидати майбутніх президентських перегонів.

Гаевский, Денис. Как Украина планирует возвращать Донбасс: отвечают кандидаты в президенты = [Як Україна планує повертати Донбас: відповідають кандидати в президенти] / Д. Гаевский // Литовский курьер. – Вильнюс, 2018. – 11.12. (<https://www.rubaltic.ru/article/politika-i-obshchestvo/20181211-kak-ukraina-planiruet-vozvrashchat-donbass-otvechayut-kandidaty-v-prezidenty/>)

Вибори 2019 року чітко доведуть, що проросійські сили в Україні не просто втратили значну підтримку, вони навряд чи отримають контроль бодай над одним з державних органів. Про це в статті для „Atlantic Council” пише британський історик і політолог українського походження Тарас Кузьо. Він пояснює, що успіху лояльних до Росії сил на парламентських і президентських виборах заважають чотири фактори. Серед них втрата значної кількості лояльних виборців, які живуть на окупованих російськими військами територіях, розкол в „Опозиційному блоці”, конфлікт його політиків, а також їхні тісні зв'язки з країною, яка якраз веде війну проти України. Після російського вторгнення 2014 року у проросійських кандидатів серйозно поменшав електорат. Їм стало дуже важко потрапити до другого туру президентської гонки. Єдиний шанс лояльних до Москви сил – це об'єднатися навколо одного кандидата з певним рівнем популярності заради протистояння прозахідним політикам.

Kuzio, Taras. Why Pro-Russian Candidates Won't Win Ukraine's 2019 Elections = [Чому проросійські кандидати не виграють вибори в Україні в 2019 році] / Т. Kuzio // Atlantic Council. – Washington, 2018. – 11.12.

(<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/why-pro-russian-candidates-won-t-win-ukraine-s-2019-elections>)

Високопоставлений чиновник держдепартаменту США заявив, що РФ „на високому рівні” втручається в президентські вибори в Україні. „Ми бачимо значний ріст вже на дуже високому рівні російського втручання у вибори в Україні”, – заявив він. Державний департамент надає велику практичну підтримку українцям, зокрема він націлений на допомогу по підвищенню кібербезпеки України. Про спроби РФ вплинути на майбутні президентські та парламентські вибори в Україні раніше заявив і Президент України Петро Порошенко.

Госдеп обвинил РФ во вмешательстве в выборы президента на Украине = [Держдеп обвинувачує РФ у втручанні у вибори Президента в Україні] // Новое время. – Баку, 2018. – 05.12. (<http://www.novoye-vremya.com/w151001/.../#.XAjn0LhSrKQ>)

ВЕРХОВНА РАДА

У рамках зустрічі, яка пройшла в Єревані, генеральні секретарі парламентів Вірменії, Грузії, Молдови та України підписали Меморандум про створення спільного дослідного центру парламентів країн Східного партнерства. Для координації робіт дослідницького центру і забезпечення постійного зв'язку з колегами, заявив керівник – генеральний секретар апарату НС, будуть окремі представництва в парламенті кожної країни, а також буде сформована відповідна технічна база, яка створить найбільш ефективні умови для надання партнерам методичної допомоги.

Подписан Меморандум = [Підписано Меморандум] // Республика Армения. – Ереван, 2018. – 12.12. (<http://www.ra.am/archives/22985>)

АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ

Як свідчать дані дослідження, проведеного соціологічною групою „Рейтинг”, проти введення в країні військового стану виступили 58% респондентів. Підтримку владі країни висловила третина опитаних. 60% опитаних заявили, що введення воєнного стану приверне увагу світової громадськості до конфлікту між Росією і Україною, 55% вважають, що подібний крок посприє впровадженню додаткових міжнародних санкцій проти Росії. Водночас лише 31% опитаних заявили, що введення воєнного стану допоможе поліпшити обороноздатність України. Крім того, 58% опитаних вважають, що Росія вчинила акт військової агресії проти України під час інциденту в Керченській протоці. Протилежної точки зору дотримуються 22% респондентів, ще 20% не визначилися зі своєю думкою з цього приводу.

Раскрыто отношение украинцев к введению в стране военного положения = [Розкрито ставлення українців до введення в країні воєнного стану] // Бизнес&Балтия. –

Puga, 2018. – 11.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/11/raskryto-otnoshenie-ukraincev-k-vvedeniyu-v-strane-voennogo-polozheniya>)

Інцидент з українськими плавзасобами в Керченській протоці в черговий раз підтвердив малоприємну реальність: у Росії з вірними союзниками, готовими в будь-якій гострій ситуації стати поруч, на думку видання, справи йдуть не дуже добре. За реакцією колишні республіки СРСР можна розділити на дві групи – тих, хто якимось відреагував, і тих, хто нічого не побачив, не почув, а тому нічого і не сказав. Проукраїнську, а відповідно антиросійську, позицію крім країн Балтії зайняла Молдова, МЗС якої, висловивши чергову заклопотаність, визнало „суверенітет і територіальну цілісність України, її права на використання міжнародних вод”, а також „рішуче засудило будь-які прояви агресії і провокації, що підривають регіональну безпеку”. Грузія цілком підтримала Україну. Це не дивно з урахуванням союзницьких відносин між цими країнами – з одного боку, і їх відносин, близьких до ворожих, з Росією з іншого. Азербайджан, який поставив за мету максимальне зближення з Росією і досить близький з Україною, промовчав. Нейтральний Туркменістан, як зазвичай, нейтральний. Узбекистан, хоча і називає при кожному зручному випадку Росію головним партнером, у конкретному випадку керується аналогічними міркуваннями і відмовчується. Киргизія і Таджикистан, схоже, вирішили, що Київ і Москва розберуться без них. Вірменія, підтримавши на міжнародній арені Росію по кримському питанню, а пізніше відправкою обмеженого військового контингенту до Сирії, події в протоці „не помітила”.

Молчание блоковых союзников и внеблоковых тоже = [Мовчання блокових союзників і позаблокових теж] // Еркрамас. – Ереван, 2018. – 03.12. (<http://www.yerkramas.org/article/147042/molchanie-blokovyx-soyuznikov-i-vneblokovyx-tozhe>)

Автор статті констатує, що російський президент, посилає канонерки в Керченську протоку, обстрілює і захоплює в міжнародних водах українські кораблі, затримує і відправляє в московську в'язницю „Лефортово” поранених моряків і при цьому кричить „Тримай злодія!”. Нібито, не він – Путін – провокатор, а жертви нападу. Він, агресор, знову постає в ролі потерпілого. На сьогодні вся хронологія подій відновлена щохвилини. Опубліковано відео, що показує, як капітан російського судна таранить українське судно, оприлюднені й красномовні радіопереговори між російським судном і вищим начальником. Реакції, яку Путін зрозумів і сприйняв би серйозно, як вважає автор статті, немає: негайна зупинка робіт по газопроводу „Північний потік – 2”, яким він хоче обійти Україну і доходами від якого може фінансувати свої авантюри. Російський економіст і політолог Андрій Ілларіонов сформулював тезу про те, що мова насправді йде не про Маріуполь і не про Бердянськ – Путіну потрібен Таврійськ, Нова Каховка, Гребля Каховської ГЕС.

Шлєгель, Карл. Украина зажата в клещах Путина. Расчет оправдывается = [Україна затиснута в лецатах Путіна. Розрахунок виправдовується] / К. Шлєгель //

Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 10.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/10/ukraina-zazhata-v-kleshchah-putina-raschet-opravdyvaetsya>)

Нездатність Заходу адекватно відреагувати на військову ескалацію, на яку пішла Росія, показує, що Україна потребує потужної дипломатичної підтримки в своїй нерівній боротьбі проти Кремля. Апелювання до міжнародного права і солідарності Заходу – це єдина карта, яка залишилася в українського лідера в його боротьбі за те, щоб Азовське море не перетворилося в російське озеро, вважає Пітер Дікінсон, автор „Foreign Affairs” У першу чергу, Порошенку необхідно боротися зі спробами зобразити російсько-український конфлікт як частину спроб Заходу відвернутися від Росії. Занадто часто з 2014 року власна боротьба України за незалежність заглушалася геополітичними іграми і розмовами про нову холодну війну. Наразі Порошенку потрібно повернути національний наратив України в центр міжнародних дебатів і нагадати західним лідерам про необхідність захищати ті цінності, які лежать в основі їх організацій.

Дікінсон, Пітер. Без НАТО у Порошенко нет возможности „нагнуть” Путина = [Без НАТО у Порошенка немає можливості „нагнути” Путіна] / П. Дікінсон // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 07.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/07/bez-nato-u-poroshenko-net-vozmozhnosti-nagnut-putina>)

Фонд Бориса Немцова спільно з Аналітичним центром Юрія Левади і за підтримки міністерства закордонних справ Німеччини опитав молодих жителів великих міст Білорусі, Росії та України про те, яким вони бачать своє майбутнє. Згідно з проведеним опитуванням, з'ясувалося, що більше половини респондентів з Білорусі відзначили, що не мають ніяких політичних поглядів і не цікавляться політикою, що є значним контрастом у порівнянні з відповідями респондентів з України і Росії.

Белорусская молодежь не интересуется политикой и хочет эмигрировать из страны = [Білоруська молодь не цікавиться політикою і хоче емігрувати з країни] // Народная воля. – Минск, 2018. – 12.12. (<https://www.nv-online.info/2018/12/06/belorusskaya-molodezh-ne-interesuetsya-politikoj-i-hochet-emigrirovat-iz-strany.html>)

На сторінках „American Interest” старший науковий співробітник німецького Фонду Маршалл Сюзан Корк спільно з співголовою Трансатлантичної робочої групи демократії Норманом Фісеном зауважують, що американський підхід до проблеми українсько-російського конфлікту повинен базуватися на чіткому розумінні ситуації і холодному розумі. Це, на їхню думку, означає, що Вашингтон повинен дати зрозуміти союзникам в Європі, що Україна, перш за все, входить у європейські інтереси. Зараз саме той час, коли потрібно докласти всіх зусиль, щоб Україна отримала можливість добре себе захистити. Автори вважають, що почати варто з суттєвого збільшення поставок летальної зброї Києву. Санкції повинні бути розширені також: „як проти

російських товарів, які доставляються суднами, так і проти російських громадян, причетних до активності в морі”, – радять експерти.

Corke, Susan. In Ukraine It's Not Merely About Ukraine = [Російська війна проти України стосується не лише українців] / S. Corke, N. Eisen, J. Gedmin // American Interest. – Washington, 2018. – 06.12. (<https://www.the-american-interest.com/2018/12/06/in-ukraine-its-not-merely-about-ukraine-which-is-why-the-west-must-respond/>)

Російська атака проти українських суден у Керченській протоці ілюструє те, як невирішені суперечки за акваторію підвищують ризики для появи конфліктів ідентичності й територіальних претензій, пише на сторінках „Washington post” професор політології Університету Айови С.М. Мітчелл. Свої висновки автор пояснює 20-річним досвідом роботи в рамках проекту з вивчення причин війни (ICOW). Між Україною і Росією триває дипломатичний конфлікт з великої кількості питань. Крім того, у конфлікті між країнами є й етнічний елемент, тому що Кремль заявляє, що він захищає етнічних росіян в Україні. Росія відриває новий шматок від України, а Європа мовчки дивиться. Дослідники ICOW виявили, що конфлікти, які містять так багато проблем, дуже часто переходять у воєнну стадію. Ризик спалаху війни високий через те, що морська суперечка між країнами тепер тісно пов'язана ще й посяганнями на суходолі, зокрема в Криму. Автор зауважує, що деякі фактори можуть підштовхнути Росію і Україну до мирного вирішення конфлікту. Зокрема, цьому сприяє підтримка України з боку НАТО і країн Євросоюзу.

Mitchell, Sara. Could the new fighting between Russia and Ukraine escalate into all-out war? = [Чи може нова суперечка між Росією та Україною перерости у всебічну війну?] / S. M. Mitchell // The Washington Post. – Washington, 2018. – 05.12. (https://www.washingtonpost.com/news/monkey-cage/wp/2018/12/05/russia-and-ukraine-are-clashing-at-sea-what-do-we-know-about-the-danger-of-escalation/?noredirect=on&utm_term=.d77d499fccc4)

Криза в Азовському морі – це спроба повернути ситуацію назад, уникнути катастрофи, вважає юрист, американіст і політик Гжегож Рурський. Путін усвідомлює, що зберегти російсько-українську церковну єдність вдасться лише за допомогою повної дестабілізації України, яка вступає в період передвиборної боротьби, а це може додатково її послабити. Керченська провокація була, на думку автора, увертюрою до подальших кроків. У результаті Росія зможе хоча б на якийсь час загальмувати процес формування в Україні самостійної церковної організації, поява якої стала б ключовим фактором у ході зміцнення суверенної української державності.

Гурський, Гжегож. Путин сам толкает Россию в пропасть = [Путін сам штовхає Росію в прірву] / Г. Гурський // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 05.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/05/putin-sam-tolkaet-rossiyu-v-propast>)

Запровадження воєнного стану в Україні, на думку автора публікації, має розглядатися з точки зору максимальних перевантажень, які може витримати та чи інша економіка. Крім самого воєнного стану, точно такий же „надзвичайний” формат повинен бути запущений у фінансовій системі, на валютному ринку, в торгівлі і на транспорті. Проблема полягає в тому, що в Україні за останні роки так і не створили ефективні механізми для реалізації державної політики, які були б очищені від корупції і мали здатність досягати поставлених цілей без нанесення шкоди підприємницькій ініціативі та ринку. Для застосування такого великозагального інструментарію як військовий стан, органам влади потрібно повернути міжнародну суб'єктність, здатність до розробки ефективних стратегій і цільової економічної політики, де мета – це добробут людей, а не окремих фінансово-промислових груп.

Куц, Алексей. Украина может оказаться в руках военных = [Україна може опинитися в руках військових] / А. Куц // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 04.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/04/ukraina-mozhet-okazatsya-v-rukah-voennyh>)

Ніхто не хоче війни, але саме так і може виникнути війна, до такого висновку прийшов Роберт Легволд, почесний професор факультету політології Колумбійського університету. Захоплення Росією Криму в 2014 році було правильно сприйнято як серйозне порушення міжнародних норм. Однак перебування Криму під російським контролем у той момент, коли російсько-українські відносини напружені до межі, являє собою потенційно дуже серйозну проблему для безпеки. Як мінімум, ці події повинні нагадати всім про те, що обмежений і летаргічний підхід, який сьогодні характеризує підхід всіх гравців до донбаського тупика, не є настільки прийнятним і вільним від ризику, як багато хто вважає. Швидше за все, вважає Р. Легволд, недавні події повинні відкрити їм очі на інші виміри українсько-російського протистояння, наслідки якого є більш серйозними і більш невтішними.

Легволд, Роберт. Украина-российская война станет глобальной = [Україно-російська війна стане глобальною] / Р. Легволд // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 04.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/04/ukraino-rossiyskaya-voyna-stanet-globalnoy>)

Берегова охорона Росії, яка входить в структуру ФСБ, атакувала у Керченській протоці три українські кораблі, після чого захопила їх разом з 23 моряками, поранивши шістьох з них. Схоплених українців відправили спочатку в Крим, який Росія відірвала від України чотири роки тому. В 2014 році Москва діяла приховано, заперечуючи свою участь і відправивши „зелених чоловічків” на український півострів. Але цього разу вона діяла відкрито під російським прапором, пише „The Economist”. Момент для нової атаки проти України теж обраний не випадково. Вона сталася на тлі річниці Революції гідності, яка повалила проросійський режим Віктора Януковича. Однак, видання зауважує, що Путін не отримає бажаного. Окупація Криму на певний час змусила його рейтинг підскочити до 90%. Але цього разу його авантюризм може, навпаки, „вилізти боком”. „Росіяни можуть досі вважати найбільшим досягненням Путіна відновлення величі Росії на міжнародній арені. Але

суспільство все дедалі більше втрачає ілюзії щодо російської ізоляції, невирішеного конфлікту із Заходом і факту, що країна постійно намагається „допомогти іншим” за рахунок власних громадян”, – пояснив соціолог „Левада-Центру” Денис Волков.

Sea of troubles Explaining the naval clash between Russia and Ukraine = [Море неприємностей. Пояснення морської сутички між Росією та Україною] // The Economist. – London, 2018. – 01.12. (<https://www.economist.com/europe/2018/12/01/explaining-the-naval-clash-between-russia-and-ukraine>)

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА

Влада Франції почала перевірку інформації про причетність Росії до протестів „жовтих жилетів” у центрі Парижа. Першою про те, що за „жовтими жилетами” стоїть Кремль, заявила Служба безпеки України, і французькі спецслужби прийняли цю подачу. Паризькі заворушення часто порівнюють з українським Майданом.

Ильяшевич, Алексей. Хутор пришел в Париж: во Франции увидели „уши Кремля” за протестами „желтых жилетов” = [Хутір прийшов у Париж: у Франції побачили „вуха Кремля” за протестами „жовтих жилетів”] / А. Ильяшевич // Литовский курьер. – Вильнюс, 2018. – 11.12. (<https://www.rubaltic.ru/article/politika-i-obshchestvo/20181211-khutor-prishel-v-parizh-vo-frantsii-uvideli-ushi-kremlya-za-protestami-zheltykh-zhiletov/>)

Акції протесту проходять у Франції, де, так звані, „жовті жилети” – громадяни країни, незадоволені підвищенням цін на паливо і високим податком на шкідливі викиди. Парижани вимагають відставки президента Еммануеля Макрона. СБУ України заявляє, що до акцій протесту у Франції може бути причетною Росія, передає euroadio.fm. Відомство виклало на своїй сторінці в Фейсбуці фото, де двоє чоловіків тримають в руках прапор так званої ДНР. Передбачається, що знімок зроблений в Парижі.

Акции „желтых жилетов” отразятся на экономике Франции = [Акції „жовтих жилетів” відіб’ються на економіці Франції] // Деловая Газета. – Минск, 2018. – 10.12. (<http://bdg.by/news/world/akcii-zheltyh-zhiletov-otrazyatsya-na-ekonomike-francii>)

Проблеми щодо зіткнення Росії з Україною в Азовському морі будуть представлені для розгляду на зустрічі в Брюсселі міністрів закордонних справ ЄС, які не зупиняться перед посиленням заходів покарання проти Кремля. Міністри також обговорять способи надання допомоги постраждалим українським регіонам.

Dendrinou, Viktoria. Brussels Edition: Big Decisions = [Брюссельський випуск: великі рішення] / V. Dendrinou // Bloomberg. – New-York, 2018. – 10.12. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-12-10/brussels-edition-big-decisions>)

Президент Литви Даля Грібаускайте, яка перебуває з офіційним візитом в Києві, пообіцяла українському колезі Петру Порошенку відправляти більше військових інструкторів і гуманітарної допомоги. За словами Грібаускайте, Литва надає і надаватиме Україні додаткову допомогу.

Грибаускайте пообещала Украине больше военных инструкторов = [Грибаускайте пообіцяла Україні більше військових інструкторів] // Литовский курьер. – Вильнюс, 2018. – 07.12. (<https://www.rubaltic.ru/news/07122018-gribauskayte-poobeshchala-ukraine-bolshe-voennykh-instruktorov/>)

Американські військові оголосили, що вони провели „екстраординарний” спостережний політ, щоб „підтвердити прихильність США до України” в умовах напруженості між Росією і Україною. Політ був здійснений відповідно до договору з відкритого неба наглядом літаком ВПС США ОС-135, йдеться в заяві Пентагону.

US conducts „extraordinary” flight over Ukraine: Pentagon = [США здійснює „незвичайний” політ над Україною – Пентагон] // Iran Daily. – Teheran, 2018. – 06.12. (<http://www.iran-daily.com/News/235356.html?catid=3&title=US-conducts--extraordinary--flight-over-Ukraine--Pentagon>)

Голова парламенту Андріан Канду запросив членів Сенату і Палати представників США простежити за парламентськими виборами в Молдові. Голова парламенту звернувся за підтримкою „в зв’язку з гібридними погрозами, які стоять перед Молдовою”. Виступаючи на телеканалі „24 News”, Канду заявив, що Росія систематично втручається у внутрішні справи Молдови та України. За його словами, для того, щоб протистояти цим загрозам необхідна єдність. „Молдова, Україна і Грузія повинні об’єднати зусилля і співпрацювати, щоб протистояти цим викликам. Також дуже важлива і підтримка, яку ці країни мають з боку США і НАТО”, – заявив спікер.

Канду предложил американцам наблюдать за нашими выборами = [Канду запропонував американцям спостерігати за нашими виборами] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2018. – 06.12. (<http://www.vedomosti.md/news/kandu-predlozhl-amerikancam-nablyudat-za-nashimi-vyborami>)

Глава НАТО Йенс Столтенберг вимагав від Росії припинення військово-морського протистояння з Україною, але відмовився надати нову підтримку Києву, оскільки альянс прагне уникнути ескалації кризи. Міністри закордонних справ з 29 союзників повинні зустрітися з міністром закордонних справ України, щоб обговорити події в Азовському морі, в якому російські війська захопили три українських судна та 24 матроси.

NATO treads carefully as sea spat between Ukraine and Russia lingers = [НАТО поводиться обережно, оскільки морська сварка між Україною і Росією затягується] // China Daily. – Beijing, 2018. – 05.12. (<http://europe.chinadaily.com.cn/a/201812/05/WS5c072a30a310eff30328f1bb.html>)

На саміті G20 в Буенос-Айресі у бесіді з журналістам Путін запевнив, що на сході України „війна буде продовжуватися” до тих пір, поки нинішні керівники України „залишаться при владі”. „Війною завжди легше виправдати свої економічні невдачі” – продовжив він, знову звинувативши свого українського колегу Петра Порошенка в тому, що він став причиною інцидентів на Чорному морі.

Mandraud, Isabelle. Poutine défend sa version des affrontements avec l'Ukraine en mer Noire = [Путін захищає свою версію зіткнень з Україною на Чорному морі] / I. Mandraud // Le Monde. – Paris, 2018. – 04.12. (https://www.lemonde.fr/international/article/2018/12/03/poutine-avance-sa-version-des-affrontements-avec-l-ukraine-en-mer-noire_5391854_3210.html?xtmc=ukraine&xtcr=10)

Держсекретар США Майк Помпео хотів, щоб його європейські колеги дотримувалися єдиної позиції по відношенню до дій Росії щодо України та, перш за все, до небезпеки Договору про ядерні озброєння середньої дальності. Після дня обговорення зі своїми колегами, міністрами закордонних справ країн-членів НАТО, пан Помпео залишився задоволений після того, як його союзники одноставно засудили арешт трьох українських суден та арешт 24 моряків у Азовському морі.

Stroobants, Jean-Pierre. Prudente sur l'Ukraine, l'OTAN hausse le ton contre la Russie sur le traité nucléaire FNI = [Обережність щодо питання по Україні, НАТО піднімає голос проти Росії щодо ядерної угоди FNI] / J. -P. Stroobants // Le Monde. – Paris, 2018. – 04.12. (https://www.lemonde.fr/international/article/2018/12/05/prudente-sur-l-ukraine-l-otan-met-la-russie-au-pied-du-mur-sur-le-traite-fni_5392896_3210.html?xtmc=ukraine&xtcr=5)

Російський президент Володимир Путін заявив, що він поінформував свого американського колегу Дональда Трампа про кризу в Україні, коли він опинився під тиском через жорстку зовнішню політику щодо Москви на саміті G20 в Аргентині. Дії Путіна викликали незадоволення з боку Європи з приводу інциденту, у ході якого його військово-морський флот затримав українські судна і 24 моряки, в результаті чого Трамп раптово скасував заплановану зустріч з президентом Росії.

Under-fire Putin briefs Trump over Ukraine as EU leaders up pressure = [Під тиском Путін інформує Трампа про Україну, оскільки лідери ЄС посилюють пресинг] // Daily News and Analysis. – Mumbai, 2018. – 04.12. (<https://www.dnaindia.com/world/report-under-fire-putin-briefs-trump-over-ukraine-as-eu-leaders-up-pressure-2691491>)

Україна просить Канаду оновити місію з військової підготовки українських солдатів. Зокрема, пропонується перевести тренування на абсолютно новий рівень нагальності на тлі зростання напруги у конфлікті з Росією. Про це повідомляє канадський телеканал CBC. Тренувальну програму розпочав попередній канадський уряд консерваторів після російської анексії Криму в 2014 році. В результаті канадські військові підготували близько 8 тис. українських солдатів, покращивши їхні тактичні бойові навички, а також вміння виявляти бомби і надавати медичну допомогу. Тренувальну операцію взяла під своє крило „Міжнародна спільна комісія”, в яку входять Канада, Україна, Велика Британія і США. Це не місія НАТО, але її мета наблизити ЗС України до стандартів західних армій. На думку українського посла в Канаді Андрія Шевченка, існують політичні умови, які вимагають збереження канадської присутності в країні через наближення виборів.

Ukraine asks Canada to renew training mission as crisis with Russia heats up = [Україна просить Канаду оновити тренувальну місію для українських військових] // CBC. – Ottawa, 2018. – 03.12. (<https://www.cbc.ca/news/politics/ukraine-russia-azov-crimea-putin-1.4928575>)

Міністр оборони США Джим Маттіс під час своєї зустрічі з журналістами, констатував, що президент США Дональд Трамп несподівано відмовився від запланованої зустрічі з Путіним на саміті „великої двадцятки” світових лідерів в Буенос-Айресі, посилаючись на російську військову інтервенцію в Україні.

Mattis: Russia tried to meddle in US midterm vote = [Маттіс: Росія знову намагалася втрутитися середньострокові вибори в США] // Daily Nation. – Nairobi, 2018. – 02.12. (<https://www.nation.co.ke/news/world/Russia-tried-to-meddle-in-US-midterm-vote/1068-4877844-icgx1k/index.html>)

Відповідаючи на питання „НГ”, як подібна ситуація навколо України може відбитися на дипломатичних зв'язках Росії і США, заступник помічника держсекретаря Кріс Робінсон пояснив: „Найголовніше – це те, що президент скасував двосторонню зустріч”. За його словами, те, наскільки великої шкоди буде завдано дипломатичним зв'язкам двох країн, залежить цілком і повністю від Росії. „По правді кажучи, двосторонні відносини не можуть бути поліпшені без звернення до України”, – заявив Робінсон. Держсекретар США Майкл Помпео в розмові з телеканалом CNN заявив, що безглуздо припускати, нібито переговори між лідерами РФ і США були скасовані через „справи Коена”. Українські судна були єдиним мотивом, який рухав президентом США при відмові зустрічатися з Путіним, зазначив Майкл Помпео.

Субботин, Игорь. Аргентинское танго сорвал экс-адвокат Трампа : Украина – не главная причина отмены встречи двух лидеров на полях G20 = [Аргентинське танго зірвав экс-адвокат Трампа. Україна – не головна причина скасування зустрічі двох лідерів на полях G20] / И. Субботин // Независимая газета. – М., 2018. – 02.12. (http://www.ng.ru/world/2018-12-02/1_7453_tango.html)

Під час саміту G20 в Буенос-Айресі були проведені офіційні зустрічі. Однією з тем, що розглядалися, був конфлікт у Керченській протоці. Видання повідомляє, що Еммануель Макрон особисто зустрічався з Володимиром Путіним, і розмова стосувалася українських моряків, які були затримані російськими військовими. Президент Франції наполягав на тому, щоб звільнити військових. Російський лідер відповів, що справи військовослужбовців ЗС України будуть розглядатися в судах.

Chiny i USA osiągnęły porozumienie. To efekt rozmów w Buenos Aires = [Китай і США досягли угоди. Це ефект розмов у Буенос-Айресі] // Wprost. – Warszawa, 2018. – 01.12. (<https://www.wprost.pl/swiat/10172716/chiny-i-usa-osiagnely-porozumienie-to-efekt-rozmow-w-buenos-aires.html>)

На прес-конференції по завершенню саміту G-20 в Буенос-Айресі президент Росії Володимир Путін прокоментував загострення конфлікту з Україною та можливість обміну захоплених українських моряків. Російський президент вважає, що керівництво України зацікавлене в загостренні конфлікту з Росією. Він підтвердив, що його розмова з Президентом України Петром Порошенком після загострення конфлікту в Чорному морі не відбулася, але Росія, начебто, не відмовляється від контактів на вищому рівні.

Putin diz que guerra na Ucrânia vai continuar enquanto atual Governo estiver no poder : Presidente russo reagiu à tensão dos últimos dias entre Moscovo e Kiev = [Путін вважає, що війна в Україні продовжуватиметься до тих пір, поки країну очолює нинішня влада: Президент Росії відреагував на напругу останніх днів між Москвою та Києвом] // Correio da Manhã. – Lisboa, 2018. – 01.12. (<https://www.cmjornal.pt/mundo/detalhe/guerra-na-ucrania-continuara-enquanto-atual-governo-estiver-no-poder---putin>)

У розмові з журналістами після саміту G20 у Буенос-Айресі Володимир Путін сказав, що „занадто рано” повертати українських моряків та військово-морські судна, захоплені Росією в Азовському морі, звинувачуючи українську владу у провокації інциденту як відволікання від внутрішніх проблем. Він сказав, що експерти доведуть, що їхня спроба перетнути Керченську протоку з Чорного моря в Азовське море – яка поєднує Кримський півострів та материкову Україну – була навмисною провокацією.

Putin refuses to release Ukrainian sailors and ships = [Путін відмовляється відпустити українських моряків і судна] // The Guardian. – London, 2018. – 01.12. (<https://www.theguardian.com/world/2018/dec/02/putin-refuses-to-release-ukrainian-sailors-and-ships>)

У Білорусі всі дуже стурбовані в зв'язку з можливим вторгненням, державним переворотом або провокацією, які можуть бути організовані за вказівкою з Москви. Після введення кийвською владою воєнного стану в зв'язку з інцидентом в Азовському морі між Росією та Україною і звинувачень Путіна, цей необачний крок

пробудив примари проекту, про який Кремль вже колись в минулому заявляв: відтворити „слов'янський союз” між Росією, Білоруссю і Україною, що був ядром Радянського Союзу.

Franceschini, Enrico. Se l'Occidente prova a redimere Putin = [Якщо Захід намагатиметься дати Путіну шанс на спокутування] / E. Franceschini // La Repubblica. – Roma, 2018. – 01.12. (https://rep.repubblica.it/pwa/commento/2018/11/29/news/se_l_occidente_prova_a_redimere_putin-212987847/?ref=RHPPTP-BH-I0-C12-P1-S2.4-T1)

Колишній міністр закордонних справ Німеччини Зігмар Габріель зробив свою власну пропозицію щодо врегулювання українсько-російського конфлікту: Німеччина повинна використовувати своє місце в Раді Безпеки ООН, щоб висунути мандат ООН-Блакитний шолом для Східної України. „Нарешті, установивши перемир'я, забезпечивши зняття важкої зброї по обидва боки, а потім зробивши перший крок на шляху до скорочення санкцій: це єдиний вихід з цього повністю суперечливого конфлікту”, – сказав Зігмар Габріель.

Gabrie, Sigmar. „Nicht in einen Krieg gegen Russland hineinziehen lassen“ = [„Не втручайтесь у війну проти Росії”] / S. Gabriele // Die Welt. – Berlin, 2018. – 01.12. (https://www.welt.de/politik/deutschland/article184819048/Sigmar-Gabriel-Nicht-in-einen-Krieg-gegen-Russland-hineinziehen-lassen.html?wtrid=onsite.onsitesearch)

Міністр оборони США Джим Маттіс звинуватив Росію за трьома напрямками: за „нахабне” порушення договору з Києвом і захоплення трьох українських судів, за спробу „обдурити” з проміжними виборами в США і за порушення Договору про ядерне озброєння. Посилаючись на угоду 2003 року, що регулює Керченську протоку між Азовським морем і Чорним морем, Маттіс сказав, що Москва показала „нахабне презирство і порушення” угоди, яка регулювала вільний прохід російським і українським суднам. Його зауваження були одними з найсильніших на сьогодні в США. Посол Організації Об'єднаних Націй Ніккі Хейлі раніше звинуватив Росію в „неправомірних діях” і „обурливому порушенні суверенної української території”.

Mattis condemns Russia for treaty violations and election interference = [Маттіс засуджує Росію за порушення договору і втручання у вибори] // The Guardian. – London, 2018. – 01.12. (https://www.theguardian.com/world/2018/dec/01/russia-ukraine-ships-jim-mattis-trump-administration)

США і Україна розглядають канцлера Німеччини Ангелю Меркель як посередника після ескалації українського конфлікту. Зокрема, США і Україна очікують, що канцлер активізує свою посередницьку роль. Президент США Дональд Трамп, вважає видання, ненадовго скасував зустріч з Путіним на саміті G-20 через інцидент в Азовському морі.

Merkel im Vier-Augen-Gespräch mit Putin = [Меркель провела бесіду з Путіним] // Die Welt. – Berlin, 2018. – 01.12. (<https://www.welt.de/politik/ausland/article184794874/G-20-Gipfel-Angela-Merkel-spricht-unter-vier-Augen-mit-Wladimir-Putin.html?wtrid=onsite.onsitesearch>)

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Європейський Союз вивчає шляхи підтримки економіки у Східній Україні, заявив провідний дипломат ЄС. Це зумовлено, у першу чергу, напруженістю відносин України з Росією у зв'язку з морським протистоянням у Чорному морі. Україна шукає допомоги від своїх міжнародних партнерів у ЄС, який має надати їй свою підтримку.

Cook, Lorne. EU eyes ways to bolster Ukraine economy amid Russia tension = [ЄС бачить шляхи зміцнення економіки України в умовах напруженості відносин з Росією] / L. Cook // The Washington Post. – Washington, 2018. – 10.12. (https://www.washingtonpost.com/business/eu-eyes-ways-to-bolster-ukraine-economy-amid-russia-tension/2018/12/10/bdae6090-fc98-11e8-a17e-162b712e8fc2_story.html?utm_term=.3b9955e0a560)

Литовські політики прагнуть зробити Україну частиною Євросоюзу. Колишній прем'єр-міністр і депутат Сейму Литви Андрюс Кубілюс підготував для „Європейської правди” матеріал під промовистою назвою „Зруйнувати плани Путіна: як Україні отримати перспективу членства в ЄС до 2027 року”. Крім стандартних запевнень у підтримці Києва, політик обіцяє допомогти українцям, коли Литва стане державою – головою Ради ЄС. Кубілюс пише, що він і його однодумці „не забувають про головне – зробити так, щоб Євросоюз протягом найближчого десятиліття був готовий схвалити рішення про перспективу членства України”.

Ильяшевич, Алексей. Литва обещает проташчить Украину в ЕС = [Литва обіцяє проташчити Україну в ЄС] / А. Ильяшевич // Литовский курьер. – Вильнюс, 2018. – 03.12. (<https://www.rubaltic.ru/article/politika-i-obshchestvo/03122018-litva-obeshchaet-protashchit-ukrainu-v-es/>)

НАТО

Президент України Петро Порошенко зустрівся в Брюсселі з генсеком НАТО Йенсом Столтенбергом, щоб обговорити ситуацію в районі Керченської протоки. На прес-конференції, що відбулася за підсумками переговорів, П. Порошенко заявив, що посилення постійної присутності НАТО в Чорному морі допоможе запобігти подальшому загостренню напруженості й забезпечить безпеку в регіоні. Й. Столтенберг, у свою чергу, заявив, що НАТО стурбоване зростанням напруженості в Азовському морі та прилеглих водах. Одночасно він закликав РФ звільнити захоплені українські судна і членів їх екіпажів, забезпечити вільну навігацію в районі Керченської протоки.

Президент України і генсек НАТО обговорили ситуацію в районі Керченського проливу = [Президент України і генсек НАТО обговорили ситуацію в районі Керченської протоки] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 13.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1214/c31519-9528448.html>)

Країни НАТО на міністерській зустрічі в Брюсселі за участю Грузії і України підтвердили намір зберігати присутність в Чорному морі, заявив генсек альянсу Йенс Столтенберг. „НАТО вже збільшила присутність в Чорному морі. І сьогодні на зустрічі з союзниками було дано сигнал про продовження практичної підтримки України, а також про продовження присутності в Чорноморському регіоні”, – заявив Столтенберг. На цьому засіданні НАТО дає Росії жорсткий сигнал за двома темами. Перший сигнал, який міністри адресують Москві, пов'язаний з Договором про ліквідацію ракет середньої і меншої дальності, а другий – з подіями, що відбулися між Україною і Росією в Азовському морі.

НАТО атакує Росію з двох флангов = [НАТО атакує Росію з двох флангів] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 05.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/05/nato-atakuet-rossiyu-s-dvuh-flangov>)

Київ наполягає на нарощуванні присутності НАТО в Азовському морі. Генеральний секретар НАТО Йенс Столтенберг на засіданні глав МЗС альянсу в Брюсселі розповів про збільшення присутності військових кораблів НАТО в Чорному морі, про патрулювання неба над Чорним морем і про розміщення багатонаціональної бригади альянсу в Румунії.

Порошенко пообещал не переносить президентские выборы на Украине = [Порошенко пообіцяв не переносити президентські вибори в Україні] // День за днем. – Таллинн, 2018. – 05.12. (<https://rus.postimees.ee/6469913/poroshenko-poobeshchal-ne-pereenosit-prezidentskie-vybory-na-ukraine>)

„Дестабілізуюча поведінка Росії” знову стала центральною темою міністерського засідання НАТО. Глави МЗС країн альянсу прийняли заяву, в якій звинуватили Росію в порушенні підписаного нею з США в 1987 році Договору про ракети середньої і меншої дальності. Обговорили міністри і недавній інцидент у Керченській протоці. Генсек НАТО Йенс Столтенберг назвав неприйнятним застосування Росією сили і закликав всі сторони конфлікту до стриманості. „Всі країни альянсу надають сильну політичну і практичну підтримку Україні, її суверенітету і територіальній цілісності. Країни НАТО також сприяють зміцненню збройних сил і сил безпеки України через різні трастові фонди, в тому числі, з кібербезпеки”, – сказав пан Столтенберг. „З моменту незаконної анексії Криму наша підтримка України зростає в геометричній прогресії”, – запевнив журналістів на брифінгу по відносинах НАТО з РФ і Україною співрозмовник в штаб-квартирі альянса.

Тарасенко, Павел. НАТО клеймит Азовом : Отношения России и Украины вернулись в центр внимания альянса = [НАТО таврує Азовом. Відносини Росії і України повернулися в центр уваги альянсу] / П. Тарасенко // КоммерсантЪ. – М., 2018. – 05.12. (<https://www.kommersant.ru/doc/3820382>)

Країни-члени НАТО підтвердили свою підтримку суверенітету і територіальній цілісності України і Грузії, заявив міністр закордонних справ Естонії Свен Міксер. Про це BNS повідомила прес-служба МЗС Естонії, зазначивши, що в перший день зустрічі міністрів закордонних справ країн НАТО в Брюсселі йшлося про співпрацю альянсу з Грузією і Україною, а також про політичну ситуацію в регіоні Чорного моря і про трансатлантичну безпеку. Свен Міксер у своєму виступі підкреслив, що політична реакція НАТО на поведінку Росії в Азовському морі була швидкою, однак необхідно подумати і про наступні кроки.

Миксер: страны НАТО подтвердили свою поддержку Украине и Грузии = [Миксер: країни НАТО підтвердили свою підтримку України і Грузії] // День за днем. – Таллінн, 2018. – 04.12. (<https://rus.postimees.ee/6469640/mikser-strany-nato-podtverdili-svoyu-podderzhku-ukraine-i-gruzii>)

НАТО зосереджує свої сили ближче до кордонів Росії. Так генеральний секретар організації Йенс Столтенберг відповідаючи на питання, чи може Україна очікувати допомоги від НАТО, якщо станеться відкритий напад з боку Росії, зазначив, що через агресивні дії Росії щодо України, НАТО, в результаті дій в Азовському морі, проводить найбільше посилення своєї присутності: підвищує готовність своїх сил, груп, розгорнутих у східній частині Північно-Атлантичного союзу, і інвестує більше в оборону. Країни НАТО активно підтримують ці дії як реакцію на дії Росії щодо України. Йенс Столтенберг також зазначив, що всі країни НАТО надають рішучу політичну і практичну підтримку Україні.

La OTAN se mantiene cauta en la disputa entre Rusia y Ucrania = [НАТО залишається обережною у суперечці між Росією та Україною] // El Universal. – Caracas, 2018. – 03.12. (www.eluniversal.com/internacional/27302/la-otan-se-mantiene-cauta-en-la-disputa-entre-rusia-y-ucrania)

Генеральний секретар НАТО Йенс Столтенберг в черговий раз зажадав від Москви строго дотримуватися умов договору про РСМД. Нинішню ситуацію він назвав „неприйнятною”, повідомляє в своїй статті кореспондент „Frankfurter Allgemeine Zeitung” Міхаель Стабенов. Як заявив генсек альянсу напередодні зустрічі 29 глав зовнішньополітичних відомств країн НАТО, „так більше тривати не може” – Північноатлантичний альянс втрачає в конфлікті з Росією терпіння, констатує журналіст. Коментуючи конфлікт в Азовському морі, генсек альянсу зажадав звільнити українських моряків і не утримувати судна ВМФ України. „НАТО підтримує Україну в захисті її суверенітету і права на територіальну недоторканність

і ми підтримуємо всі зусилля, спрямовані на пошук мирного вирішення шляхом переговорів”, – зазначив Столтенберг.

Stabenow, Michael. Streit um INF-Vertrag : Stoltenberg warnt Russland = [Столтенберг застерігає Росію] / M. Stabenow // Frankfurter Allgemeine Zeitung. – Frankfurt am Main, 2018. – 03.12. (<https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/nato-generalsekretaer-jens-stoltenberg-warnt-russland-15922774.html>)

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

У матеріалі французької газети La Croix, журналісти якої зустрілися з Віктором Медведчуком у Києві для інтерв'ю йдеться про те, що „Медведчук – єдиний український політик, який має прямий і регулярний доступ до російського лідера”. „Моя остання зустріч датується початком місяця. Ми обговорювали питання, які цікавлять Україну”, – сказав Медведчук репортерам La Croix. Медведчук наголосив, що свої відносини з російськими лідерами він використовує в інтересах України. „І я єдиний, хто може зробити це таким чином, що пояснює, чому Петро Порошенко звернувся до мене. Поки мова йде про звільнення полонених або про мир на Донбасі, я буду з ним це обговорювати. Але з решти питань у нас різні точки зору”, – сказав Медведчук французьким журналістам.

Tallès, Olivier. Viktor Medvedtchouk, l'ami de Poutine en Ukraine = [Віктор Медведчук, друг Путіна в Україні] / O. Tallès, F. Deprez // La Croix. – Paris, 2018. – 12.12. (https://www.la-croix.com/Monde/Europe/Viktor-Medvedtchouk-lami-Poutine-Ukraine-2018-12-12-1200989173?from_univers=lacroix)

Україна вважає „мертвим” так званий Договір про дружбу з Росією. Дія угоди, яка вважалася наріжним каменем відносин між Києвом та Москвою, доки Росія не анексувала Крим у 2014 році, закінчиться в квітні 2019 року після 20 років свого існування. З урахуванням того, що відносини між обома країнами все більше погіршувалися і в умовах повної кризи через ситуацію в Азовському морі, Президент України Петро Порошенко підписав закон, який анулює цей документ, що передбачає повагу до територіальної цілісності обох держав та непорушність кордонів.

Sahuquillo, María R. El presidente de Ucrania firma el fin del tratado de amistad con Rusia : El acuerdo, que quedará invalidado en abril tras 20 años, contempla el respeto a la integridad territorial de ambos Estados = [Президент України підписує закон про розірвання договору про дружбу з Росією: Угода, яка буде анульована в квітні через 20 років після підписання, передбачає повагу до територіальної цілісності обох держав] / M.R. Sahuquillo // El País. – Madrid, 2018. – 11.12. (https://elpais.com/internacional/2018/12/10/actualidad/1544462461_485652.html)

Делегація в складі трьох депутатів чеської палати, в тому числі депутата Громадянсько-демократичної партії Павла Жачека, прибула на Східну Україну, тобто

саме туди, де було введено воєнний стан через російсько-український конфлікт у Керченській протоці. В інтерв'ю виданню, на питання про причини російсько-українського конфлікту в Азовському морі, він відповів, що підгрунтя конфлікту, мабуть, внутрішньополітичне: рейтинг російського президента Володимира Путіна знижується. Закономірно, що конфлікт розгортається навколо окупованого Криму, зведеного моста на півострів і спроб обмежити українським, і не тільки українським, суднам доступ у порти на Азовському морі. Все це може вплинути на Україну, в тому числі, знизити торговий оборот, спровокувати спад економіки. Представники влади розповіли про це як про проблему, яка вплине на працівників українських портів. Якщо скоротиться торговий оборот, якщо туди не припливатимуть судна, то працівників доведеться звільнити. Але, як вважає депутат, конфлікт вплине на обидві сторони.

Frantová, Libuse. Poslanec ODS Záček hlásí přímo z východu Ukrajiny: Provokacní role Ruska je jasná. Navazuje to na agresi z minulých let = [Чеський депутат Жачек повідомляє прямо зі сходу України: „Провокаційна роль Росії зрозуміла. Це продовження агресії останніх років”] / L. Frantová // Parlamentní listy. – Prague, 2018. – 02.12. (<https://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Poslanec-ODS-Zacek-hlasi-primo-z-vychodu-Ukrajiny-Provokacni-role-Ruska-je-jasna-Navazuje-to-na-agresi-z-minulych-let-561679>)

Президент України Петро Порошенко підписав закон, який припиняє дію Договору про дружбу, співпрацю і партнерство з Росією. Передбачено, що Міністерство закордонних справ України має заявити Російській Федерації про бажання України припинити дію Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і РФ, підписаного 31 травня 1997 року, відповідно до статті 40 цього Договору та внести у встановленому порядку на розгляд Президентіві України проект закону України щодо припинення дії Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і РФ.

Президент Украины Порошенко подписал закон о прекращении дружбы с Россией = [Президент України Порошенко підписав закон про припинення дружби з Росією] // День за днем. – Таллінн, 2018. – 10.12. (<https://rus.postimees.ee/6474041/prezident-ukrainy-poroshenko-podpisal-zakon-o-prekrashchenii-druzhy-s-rossiey>)

Росії не дозволила трьом українським військовим судам увійти в Азовське море через Керченську протоку. Тепер представник Федеральної служби безпеки РФ Михайло Шишов повідомив, що затримані Росією українські моряки не можуть вважатися військовополоненими, оскільки Росія і Україна не знаходяться в стані збройного конфлікту або війни.

FSB: Marynarze Ukrainy nie mogą być uznawani za jeńców wojennych = [ФСБ: українських моряків не можна вважати військовополоненими] // Wprost. – Warszawa, 2018. – 09.12. (<https://www.wprost.pl/polityka/10174546/fsb-marynarze-ukrainy-nie-moga-byc-uznawani-za-jencow-wojennych.html>)

У МЗС Литви підкреслили, що Міністерство внутрішніх справ підтримує тісний контакт з Києвом. Українська влада неодноразово закликали західне співтовариство до введення санкцій проти Росії через інцидент у Керченській протоці. МЗС Литви має намір домагатися санкцій для росіян, що мають відношення до інциденту в Керченській протоці, випливає з заяви відомства, опублікованої на офіційному сайті. На думку міністерства, інцидент несе загрозу національній безпеці не тільки України, а й Литви.

МИД Литвы потребовал санкций для россиян из-за конфликта в Керченском проливе = [МЗС Литви зажадало санкцій для росіян через конфлікт у Керченській протоці] // День за днем. – Таллінн, 2018. – 07.12. (<https://rus.postimees.ee/6471626/mid-litvy-potreboval-sankciy-dlya-rossiyan-iz-za-konflikta-v-kerchenskom-prolive>)

Україна готова виступити проти Росії і захищати свою територію. Про це в своїй статті для газети The New York Times написав Президент України Петро Порошенко. „Український народ не буде дивитися, як Росія продовжує свою повзучу анексію на території нашої країни. Чотири роки тому, після нашої революції, Україна була не в змозі самостійно витримати російську військову авантюру. Але сьогодні ми сповнені рішучості і готові виступити проти Росії,” – зазначив П. Порошенко. Він наголосив, що владою України в ряді регіонів країни було введено військовий стан – щоб Україна змогла мобілізуватися, якщо Росія зважиться на посилення своєї агресії. Одночасно з цим, підкреслив український лідер, Україні потрібна підтримка міжнародного співтовариства у вигляді подальших санкцій проти Москви за її дії в Керченській протоці.

Порошенко заявил о готовности Украины выступить против России = [Порошенко заявив про готовність України виступити проти Росії] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 07.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/07/poroshenko-zayavil-o-gotovnosti-ukrainy-vystupit-protiv-rossii>)

Верховна Рада України проголосувала за припинення дії Договору про дружбу, співробітництво та партнерство з Росією. Про припинення Договору проголосували 277 депутатів проти 20. Договір про дружбу, співробітництво та партнерство між Україною та Росією був підписаний 31 травня 1997 року.

Bartkiewicz, Artur. Ukraina bez Traktatu o Przyjaźni z Rosją = [Україна без Договору про дружбу з Росією] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 06.12. (<https://www.rp.pl/Konflikt-na-Ukrainie/181209601-Ukraina-bez-Traktatu-o-Przyjazni-z-Rosja.html>)

Верховна Рада України прийняла закон про розрив Договору про дружбу, співробітництво і партнерство з Російською Федерацією. Закон підтримали 277 депутатів, проти висловилися 17 членів фракції „Опозиційний блок” і троє позафракційних депутатів, ще 34 парламентарія не взяли участі в голосуванні, повідомляється на сайті Верховної Ради.

Верховная рада Украины одобрила закон о прекращении дружбы с Россией = [Верховна Рада України схвалила закон про припинення дружби з Росією] // День за днем. – Таллінн, 2018. – 06.12. (<https://rus.postimees.ee/6471277/verhovnaya-rada-ukrainy-odobrila-zakon-o-prekrashchenii-druzhby-s-rossiey>)

Верховна Рада України прийняла закон про розрив Договору про дружбу, співробітництво і партнерство з Російською Федерацією. Дію договору буде припинено у зв'язку зі збройною агресією Росії щодо України, яка стала порушенням цієї угоди, йдеться в тексті закону.

Верховная рада Украины одобрила закон о прекращении дружбы с Россией = [Верховна Рада України схвалила закон про припинення дружби з Росією] // Народная Воля. – Минск, 2018. – 06.12. (<https://www.nv-online.info/2018/12/06/verhovnaya-rada-ukrainy-odobrila-zakon-o-prekrashhenii-druzhby-s-rossiej.html>)

Президент України Петро Порошенко запропонував Верховній Раді розірвати Договір про дружбу з Росією. Документ, який називається ще „Великим договором”, був підписаний у 1990-х: сторони зобов'язалися дотримуватися територіальної цілісності та співпрацювати практично у всіх сферах. Директор Інституту миротворчих ініціатив та конфліктології Денис Денисов висловлює думку, що величезна більшість пунктів „Великого договору” не працювали з моменту його підписання. „Він носив швидше символічний характер, показував, що між країнами існує стратегічне партнерство. Це партнерство підкреслене декларацією. Після денонсації договору, на думку експерта, не відбудеться серйозних змін у житті громадян Росії та України.

Лисицын, Антон. Россия и Украина близки к разрыву дипломатических отношений и визовому режиму = [Росія і Україна близькі до розриву дипломатичних відносин та візового режиму] / А. Лисицын // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 06.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/06/rossiya-i-ukraina-blizki-k-razryvu-diplomaticheskikh-otnosheniy-i-vizovomu-rezhimu>)

Для Молдови Росія залишається важливим торговельно-економічним партнером, але розвиток конфлікту між Росією і Україною може завадити плідному співробітництву між двома країнами. Через територію України проходять всі транзитні шляхи, через які Молдова отримує товари з Росії і відправляє туди свою продукцію. Зовсім погано стане, якщо справа дійде до введення візового режиму,

повного або часткового припинення залізничного і автомобільного сполучення та закриття кордонів. Ситуація ускладнюється тим, що керівництво Молдови, з метою отримання підтримки і схвалення з боку США і ЄС, активно коментує все, що відбувається у відносинах між Києвом і Москвою. „Робить це вже в звичному своєму стилі – досить незграбно і грубо”, – таку думку висловив у коментарі для „News.md” історик, політолог, экс-депутат парламенту Республіки Молдова Зураб Тодуа.

Мнение: Развитие российско-украинского конфликта не сулит Молдове ничего хорошего = [Точка зору: Розвиток російсько-українського конфлікту не обіцяє Молдові нічого хорошого] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2018. – 06.12. (<https://noi.md/ru/obshhestvo/mnenie-razvitie-rossijsko-ukrainskogo-konflikta-ne-sulit-moldove-nichego-horoshego>)

Новий міст через Керченську протоку і розширення російської військової присутності в районі Азовського моря сприяв зростанню безпеки в регіоні. Наразі Росія ще підігріла конфлікт, захопивши в Керченській протоці три українських військових судна з екіпажем. Політолог Пер Екман нагадує, що в 2003 році Росія і Україна опинилися в ситуації найгострішої за багато років кризи. Політичну турбулентність викликав маленький острів Тузла в Керченській протоці між Чорним і Азовським морями. Конфлікт був настільки серйозним, що тодішньому українському Президенту Леоніду Кучмі довелося екстрено перервати тривалу поїздку в Південну Америку, щоб запобігти подальшій ескалації між двома країнами. Саме криза через Тузлу і привела до підписання угоди, на яку посилаються зараз у зв'язку з конфліктом в Азовському морі: згідно з нею, і у Росії, і в Україні є право використовувати морські шляхи в цьому районі. Сьогоднішня ситуація є небезпечною, вважає політолог, і Петро Порошенко, вже зрозумів, що Україні доведеться йти суворим шляхом, навчаючись захищати себе самостійно.

Экман, Пэр. Керченский конфликт может обернуться катастрофой для Украины = [Керченський конфлікт може обернутися катастрофою для України] / П. Экман // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 06.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/06/kerchenskiy-konflikt-mozhet-obernutsya-katastrofoy-dlya-ukrainy>)

Україна скерує справу „агресії в Чорному морі” до Міжнародного Суду, – повідомив Президент Петро Порошенко. Йдеться про захоплення російською ФСБ трьох суден ВМФ України в районі Керченської протоки. На думку Росії, ці кораблі незаконно зайшли у територіальні води Росії – 24 матроси, які були на борту, були звинувачені в незаконному перетині кордону. Україна відкидає ці звинувачення, підкреслюючи, що судна мали право на свободу плавання у цьому водному регіоні. Порошенко оголосив, що Україна передасть справу до Трибуналу, щоб „визнати відповідальність Росії за останній акт агресії”.

Bartkiewicz, Artur. Ukraina skieruje skargę na Rosję do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości = [Україна скерує скаргу проти Росії до Міжнародного суду] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 04.12. (<https://www.rp.pl/Konflikt-na>

Ukraine/181209805-Ukraina-skieruje-skarge-na-Rosje-do-Miedzynarodowego-Trybunalu-Sprawiedliwosci.html)

За словами міністра інфраструктури Володимира Омеляна, Росія частково розблокувала українські порти на Азовському морі, що дозволило забезпечити судноплавство через Керченську протоку. Володимир Омелян у повідомленні на веб-сайті Міністерства пише, що Росія призупинила деякі обмеження щодо руху до портів і з них в Азовському морі, зокрема щодо Бердянська та Маріуполя.

Bartkiewicz, Artur. Ukraina: Nasze porty na Morzu Azowskim częściowo odblokowane = [Україна: наші порти в Азовському морі частково розблоковані] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 04.12. (<https://www.rp.pl/Konflikt-na-Ukrainie/181209785-Ukraina-Nasze-porty-na-Morzu-Azowskim-czesciowo-odblokowane.html>)

Україна заявляє, що після протистояння з Росією відновилися перевезення в її порти на Азовському морі і назад. Міністр інфраструктури України Володимир Омелян сказав, що торгові судна рухаються через Керченську протоку, що з'єднує Азовське море з Чорним.

Ukraine says cargo traffic has resumed in Sea of Azov following standoff with Russia = [Україна заявляє, що вантажообіг у Азовському морі відновився після протистояння з Росією] // USA TODAY. – New York, 2018. – 04.12. (<https://www.usatoday.com/story/news/world/2018/12/04/ukraine-says-cargo-traffic-has-resumed-sea-azov/2200078002/>)

Згідно з повідомленням міністра інфраструктури Володимира Омеляна, який звинуватив Росію в блокуванні українських вантажів, порти Бердянська та Маріуполя були частково розблоковані завдяки „суворим міжнародним реакціям”. Міністерство сільського господарства України заявило, що зерно знову завантажуються на судна у двох портах, а їх пропуск із сільськогосподарськими продуктами через порти на Азовському морі був розблокований.

Ukraine's ports partially unblocked by Russia, says Kiev = [Українські порти частково розблоковано Росією, згідно з повідомленнями з Києва] // The Guardian. – London, 2018. – 04.12. (<https://www.theguardian.com/world/2018/dec/04/ukraine-ports-partially-unblocked-by-russia-says-kyiv>)

За словами Петра Порошенка позов до Міжнародного суду ООН у зв'язку з актом агресії вже „зафіксували”. Український лідер додав, що позов допоможе залучити Росію до відповідальності за „агресію” по відношенню до України. Верховна Рада України затвердила введення воєнного стану в країні на 30 днів. А в білоруському МЗС пообіцяли після отримання докладної інформації виробити

рекомендації для білоруських громадян у зв'язку з введенням в Україні воєнного стану.

Богданова, Яна. Украина готовит иск в Международный суд ООН : Петр Порошенко в эфире телеканала ICTV заявил, что украинские власти собираются подать иск в Международный суд ООН из-за инцидента в Керченском проливе. Слова президента Украины приведены на его сайте. = [Україна готує позов до Міжнародного суду ООН. Петро Порошенко в ефірі телеканалу ICTV заявив, що українська влада збирається подати позов до Міжнародного суду ООН через інцидент в Керченській протоці. Слова Президента України наведені на його сайті] / Я. Богданова // Советская Белоруссия. – Минск, 2018. – 04.12. (<https://www.sb.by/articles/ukraina-gotovit-isk-v-mezhdunarodnyu-sud-oon.html>)

Вперше Росія не криючись визнає атаку проти свого сусіда, пише незалежна франко-українська журналістка Анна Жайяр в „Le Huffington Post”. „Росія веде каральну політику щодо України”, – вважає журналістка і експерт з російсько-українських питань Галина Аккерман. Анексія Криму і вельми активна підтримка окупації Донбасу були покаранням за Майдан, наголошує експерт. На її думку, наразі існує щось важливіше, ніж Майдан – це майбутнє надання Томосу: незалежності УПЦ від Московського Патріархату – томос є куди більш значущою втратою духовного важеля впливу й іміджу, адже російське православ'я вважало, що воно стоїть на чолі православного світу. Експерт переконана в тому, що для Європи важливо мати на своїх кордонах дружню країну, адже якщо Україна знову опиниться в російському підпорядкуванні, то на кордонах Євросоюзу виявиться ворог, а це повністю змінить розклад з усіма наслідками, що випливають з конфлікту, резюмує автор статті.

Jaillard, Anna. L'agression russe en mer d'Azov. Pourquoi l'Europe est concernée? : Pour la première fois la Russie reconnaît et assume l'agression contre son voisin sans se cacher = [Російська агресія в Азовському морі. Чому це стосується Європи? Вперше Росія визнає та припускає агресію проти свого сусіда, не ховаючись] / A. Jaillard // Le Huffington Post. – New York, 2018. – 03.12. (https://www.huffingtonpost.fr/anna-jaillard-chesnovska/l-agression-russe-en-mer-d-azov-pourquoi-l-europe-est-concernee_a_23605333)

Президент України оголосив про часткове залучення резервістів для навчання на тлі напруженості у відносинах з Росією, заявивши, що країні необхідно посилити оборону, щоб протистояти загрозі російського вторгнення. Кремль відхилив заяву українського лідера як „абсурдну” спробу розпалити напруженість. Україна, у свою чергу, звинуватила Росію в блокуванні своїх портів на Азовському морі та закликала Німеччину та інших західних союзників посилити свою військово-морську присутність на Чорному морі, щоб допомогти утримати Росію від подальшої агресії.

Karmanau, Yuras. Ukraine Amps Up Defense Amid Rising Tensions With Russia = [Україна посилює оборону на тлі зростаючої напруги з Росією] / Y. Karmanau // TIME. – New York, 2018. – 03.12. (<http://time.com/5469395/ukraine-defense-reservists-russia-tension/>)

Президент України оголосив призов резервістів на тлі напруженості у відносинах з Росією. Відносини між двома сусідами ще більше загострилися після інциденту, коли Росія обстріляла і захопила три українських військових судна і їх екіпажі.

Ukraine calls up reservists amid tensions with Russia = [Україна викликає резервістів на тлі напруженості у відносинах з Росією] // USA TODAY. – New York, 2018. – 03.12. (<https://www.usatoday.com/story/news/world/2018/12/03/ukraine-tensions-russia/2189300002/>)

Європейський Союз намагається подолати напруженість між Києвом та Москвою після того, як Росія захопила три українських судна та їх екіпаж, висловлюючи занепокоєння щодо військових дій, заявили дипломати та аналітики. Блок усвідомлює ризик грати в жорстку гру проти Росії, яка вже має надзвичайно напружені відносини з Україною. Ось чому ЄС засудив дії Росії, але ігнорував заклик України до подальших санкцій проти Москви, принаймні на даний момент, вважає видання.

EU plays it cautious over dispute = [ЄС дотримується обережності в суперечці] // Daily Nation. – Nairobi, 2018. – 02.12. (<http://europe.chinadaily.com.cn/a/201812/01/WS5c02261fa310eff30328c37a.html>)

З моменту завершення будівництва моста через Керченську протоку, який з'єднує Крим з російською територією, рух до українських портів у Азовському морі скоротився. До цього ж додався тривалий процес реєстрації суден, що завантажуються у Маріуполі або Бердянську, що є основними об'єктами для української економіки, з яких країна експортує 25% своєї торгівлі металами та 5% зерна. Росія відповідає, що перевірки є рутинними і що будь-яка затримка – іноді вона досягала десяти днів – відбувається через стан моря.

Sahuquillo, María R. Puertos 'asfixiados' en el mar de Azov, nuevo frente de batalla de Rusia y Ucrania : Los trabajadores del muelle ucraniano de Mariúpol afirman que Moscú bloquea el paso a las embarcaciones. La ciudad aguarda en alerta un calentamiento del conflicto = [„Задушені” порти в Азовському морі – нові бойові рубежі Росії та України: Працівники українського причалу Маріуполя стверджують, що Москва блокує прохід до човнів. Місто чекає на пом'якшення конфлікту] / M.R. Sahuquillo // El País. – Madrid, 2018. – 02.12. (https://elpais.com/internacional/2018/12/01/actualidad/1543694451_488269.html)

Інцидент в Азовському морі при до сих пір не з'ясованих обставин, знову висуває на перший план конфлікт між Україною і Росією. Російські військові перехопили і взяли під арешт членів екіпажів двох невеликих військових суден і буксира українського флоту в Керченській протоці, яка відділяє Чорне і Азовське

моря. Москва заявляє про вторгнення в свої територіальні води; Київ зі свого боку стверджує, що, відповідно до двостороннього договору, даною зоною навігації можуть користуватися обидві держави. Якими би не були аргументи з обох сторін, факт полягає у тому, що недавнє зіткнення є черговою демонстрацією сили Володимира Путіна, спрямованої проти українців.

De volta à Ucrânia : Conflito do país com Rússia está em curso desde 2014, mas é negligenciado pela comunidade internacional = [Знову про Україну: Російсько-український конфлікт триває з 2014 року, однак міжнародне співтовариство не приділяє йому належної уваги] // Folha. – Lisboa, 2018. – 01.12. (https://www1.folha.uol.com.br/opiniao/2018/11/de-volta-a-ucrania.shtml?utm_source=folha&utm_medium=site&utm_campaign=topicos?cmpid=topicos)

Через недавню російську провокацію в Керченській протоці знову заговорили про „бідну” Росію, яку ображають з усіх боків. Але автор наводить кілька фактів, які потрібно завжди пам'ятати. Наприклад, щодо російського бачення конфлікту в Керченській протоці, про те, що його спровокувала Україна. Можна як завгодно представляти те, що сталося там, і кого завгодно вважати винуватим, але факт в тому, що біля Азовського моря є як російський, так і український берег, і ні в однієї зі сторін немає права будь-яким чином обмежувати іншу в доступі до її берегів. Росія ж, безсумнівно, порушує цю норму, контролюючи протоку.

Flaska, Tomás. Shrnme si nekteřé nejvetsí ruské lzi = [Підсумки однієї з найбільших російських вигадок] / T. Flaska // Pravý prostor. – Prague, 2018. – 01.12. (<https://pravuyprostor.cz/shrnme-si-nektere-nejvetsi-ruske-lzi/>)

Після окупації Криму в 2014 році Москва порушила договір про спільне з Україною використання Азовського моря і Керченської протоки. Ця угода служила для розмежування згаданої зони навігації. Незаконним шляхом змінивши кордони, Росія заявила, що води Керченської протоки є територіальними. Україна – і більшість країн світу – не визнають окупацію Криму і тому наполягають на праві безперешкодно перетинати Азовське море. Цей регіон має вирішальне значення з точки зору економіки і безпеки.

Pathé Duarte, Felipe. Ifigénia em Azov! : Resta-nos saber que Ifigénia é hoje a Ucrânia e se Putin é mesmo Agamémnon. Porque Trump não é Aquiles! = [Іфігенія в Азовському морі!: Залишається дізнатися, яка доля уготована сьогоднішній Іфігенії – Україні, і чи дійсно Путін виступає в ролі Агамемнона. Тому що Трамп точно не Ахілл!]/ F. Pathé Duarte // Publico. – Lisboa, 2018. – 01.12. (<https://www.publico.pt/2018/11/30/mundo/opiniao/ifigenia-azov-1852919>)

Україна на час воєнного стану не пропускатиме на свою територію росіян чоловічої статі віком від 16-ти до 60 років за незначним винятком. Винятком буде

здійснення гуманітарної місії. Голова Державної прикордонної служби України Петро Цигикал повідомив, що його відомство переведене в 1-й рівень боєготовності, кордон охороняється за посиленним варіантом, наряди на кордоні з Росією й анексованим Кримом посилено.

Roth, Andrew. Ukraine bans entry to Russian men 'to prevent armies forming' = [Україна забороняє в'їзд російських чоловіків, щоб „запобігти формуванню приватних армій”] / A. Roth // The Guardian. – London, 2018. – 01.12. (<https://www.theguardian.com/world/2018/nov/30/ukraine-bans-russian-men-from-entering-the-country>)

Ще одним кроком у ескалації відносин між Києвом та Москвою є оголошення Президентом України Петром Порошенком заборони на в'їзд до країни громадян Росії віком від 16 до 60 років. Він запевнив, що цей захід направлений на запобігання утворенню „приватних армій” в Україні. Обмеження стосуються лише чоловіків і будуть застосовуватися в рамках воєнного стану, який набрав чинності та триватиме 30 днів у 10 регіонах країни; на кордонах з сусідньою Росією та з регіоном Молдови, що перебуває під впливом Москви. В'їзд на територію України буде дозволено лише з „гуманітарних причин”. Цей захід може мати величезні наслідки, адже багато росіян мають сім'ю в Україні та регулярно подорожують між обома країнами.

Sahuquillo, María R. Ucrania prohíbe la entrada al país a hombres rusos de entre 16 y 60 años para evitar un ejército encubierto = [Україна забороняє в'їзд чоловікам – громадянам Росії віком від 16 до 60 років, щоб уникнути організації таємної армії] / M. R. Sahuquillo // El País. – Madrid, 2018. – 01.12. (https://elpais.com/internacional/2018/11/30/actualidad/1543567695_587935.html)

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Білорусь – лідер із закупівель в РФ, на неї припадає 18,6% онлайн-продажів. Слідом ідуть США (17%) і Казахстан (12,8%). Україна займає частку в 8,3%. Сьогодні Україна значущий торговий партнер Білорусі. Якщо нинішня тенденція збережеться, то вже через два-три роки Євросоюз плюс Україна в сукупності виявляться більш значущим торговим партнером для Білорусі, ніж Росія.

Сергеев, Владимир. Успеет за трендами: почему инертность и осторожность могут убрать с рынка розницы национальных игроков = [Встигнути за трендами: чому інертність і обережність можуть прибрати з ринку роздрібу національних гравців] / В. Сергеев // Советская Белоруссия. – Минск, 2018. – 06.12. (<https://www.sb.by/articles/uspnet-za-trendami-pochemu-inertnost-i-izlishnyaya-ostorozhnost-mogut-ubrat-s-rynka-roznitsy-natsiona.html>)

Відбулася зустріч посла Узбекистану в Україні Алішера Абдуалієва з першим віце прем'єр-міністром, міністром економічного розвитку і торгівлі України Степаном Кубовим, повідомили в Посольстві Узбекистану в Україні. Українська

сторона офіційно повідомила про прийняте рішення щодо припинення антисубсидійного розслідування щодо імпорту в Україну легкових автомобілів, вироблених в Узбекистані. Було організовано телефонну розмову Степана Кубова з прем'єр-міністром Республіки Узбекистан Абдуллою Аріповим. Під час розмови сторони обговорили питання щодо забезпечення взаємного доступу товарів на ринки України і Узбекистану, а також важливість формування передбачуваних торгових відносин між країнами.

*Мир, дружба, лікарства: Абдулла Арипов заверил украинского коллегу в отсутствии ограничений для торговли между двумя странами = [Мир, дружба, ліки: Абдулла Аріпов запевнив українського колегу у відсутності обмежень для торгівлі між двома країнами] // **Новости Узбекистана. – Ташкент, 2018. – 05.12.** (<https://nuz.uz/ekonomika-i-finansy/37233-ob-uzbeksko-ukrainskih-kontaktah.html>)*

Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі прийняла рішення про припинення антисубсидійного розслідування щодо імпорту в Україну нових легкових автомобілів походженням з Узбекистану, повідомляє Інтерфакс з посиланням на Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Рішення про проведення розслідування було ухвалене комісією на підставі скарги поданої асоціацією „Укравтопром”.

*Украина прекратила расследование в отношении импорта узбекских авто = [Україна припинила розслідування відносно імпорту узбецьких авто] // **Новости Узбекистана. – Ташкент, 2018. – 03.12.** (<https://nuz.uz/ekonomika-i-finansy/37192-ukraina-prekratila-rassledovanie-v-otnoshenii-importa-uzbekskeh-avto.html>)*

ВІЗОВИЙ РЕЖИМ

Видання констатує, що раніше жителі прикордонних сіл України та Росії вільно перетинали кордон, щоб провідати один одного, але російська війна проти України все змінила. Росія цього року збудувала високу загорожу з колючого дроту на раніше невидимому кордоні з Україною, пише „New York Times”. Таким чином, Москва символічно розриває майже всі зв'язки, які колись існували між сусідніми народами. Після чотирьох з половиною років війни між Росією і Україною на Донбасі мало хто в російських прикордонних регіонах ризикує перетинати межі сусідньої країни. Більшість росіян, які говорили з журналістами видання, сказали, що перестали ходити на територію України з 2014 року, коли почалася війна. В 2015 році Україна ухвалила постанову, згідно з якою росіяни можуть перетинати український кордон лише із закордонним паспортом. Внутрішні російські паспорти більше не дають права на це.

*Border Village Grinds to a Halt Amid Ukraine-Russia Tensions = [Росія розриває зв'язки росіян з українцями колючим дротом] // **The New York Times. – New York, 2018. – 02.12.** (<https://www.nytimes.com/aponline/2018/12/02/world/europe/ap-eu-russia-ukraine-at-the-border.html>)*

Україна заборонила в'їзд на територію України для громадян Росії чоловічої статі у віці з 16 до 60 років, повідомляє на сторінках „Die Welt” Павло Локшин. „Розвиток ситуації не виявився сюрпризом – вона вписується в схему, яка стала вимальовуватися з моменту початку російської агресії в Україні в 2014 році. „В минулому році кордон з Україною перетнули 1,5 млн громадян Росії. З 2015 року громадяни Росії не можуть в'їжджати в Україну без закордонного паспорта, йдеться в статті. Київ заборонив прямі перельоти з Росії і в Росію як місцевим, так і російським авіакомпаніям. За словами глави українського МЗС Павла Клімкіна, в Росії проживає близько 3,5 млн українців, в тому числі і ті, хто там тимчасово працює.

Lokshin, Pavel. Einreiseverbot für Russen macht sich ausgerechnet Putin zunutze = [Заборона в'їзду для росіян дає перевагу лише Путіну] / P. Lokshin // Die Welt. – Berlin, 2018. – 02.12. (<https://www.welt.de/politik/ausland/article184856264/Russland-Ukraine-Konflikt->)

ПРИКОРДОННИЙ РЕЖИМ

Американські та європейські порти необхідно закрити для російських суден, заявив Президент України Петро Порошенко в інтерв'ю „Fox News”. Він стверджує, що Росія блокує свободу судноплавства в Керченській протоці і це веде до серйозних економічних наслідків для України. Європейський Союз „не може це прийняти”, впевнений Порошенко. Київ готовий до координації дій з цього питання зі своїми партнерами, додав глава держави.

Порошенко призвал закрыть порты Европы и США для российских судов = [Порошенко закликав закрити порти Європи і США для російських суден] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 09.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/09/poroshenko-prizval-zakryt-porty-evropy-i-ssha-dlya-rossiyskih-sudov>)

Генерал у відставці Вальдемар Скржипчак, колишній заступник міністра оборони Польщі, заявив, що боїться неконтрольованого в'їзду українського населення. Адже в умовах військового положення, єдиний шлях українців на Захід лежить через Польщу. Генерал констатує, що ситуація на східному кордоні України загострюється. Війна завжди примушує до неконтрольованої втечі людей з зони воєнних дій. Ці зони були описані Президентом Петром Порошенком у своєму рішенні про введення воєнного стану в районах, прилеглих до моря та суходолу з Росією.

Gielewska, Anna. Czego się boi general Skrzypczak. „Nie jesteśmy przygotowani do wojny” = [Чого боїться генерал Скржипчак? „Ми не готові до війни”] / A. Gielewska // Wprost. – Warszawa, 2018. – 05.12. (<https://www.wprost.pl/polityka/10173629/czego-sie-boi-general-skrzypczak-nie-jestesmy-przygotowani-do-wojny.html>)

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Фонд гарантування вкладів України завершив прийом заявок на передачу активів і зобов'язань українського ВТБ. За інформацією „Комерсанту”, хоча ще недавно актив виглядав нікому не потрібним, зараз претендентів уже троє: два банки належать місцевим олігархам Рінату Ахметову і Сергію Тігіпку, ще один – це український Альфа-банк. Джерела „Комерсанту” вважають найбільш вірогідним покупцем українського олігарха Рената Ахметова.

Дементьева, Ксения. За украинским ВТБ выстроилась очередь : На активы и обязательства банка претендуют три крупных игрока = [За українським ВТБ вишикувалася черга. На активи і зобов'язання банку претендують три великих гравці] / К. Дементьева // Коммерсантъ. – М., 2018. – 13.12. (<https://www.kommersant.ru/doc/3828379?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>)

Як з'ясував „Комерсант”, НАК „Нафтогаз України” намагається залучити американські суди до розгляду з „Газпромом” про стягнення 2,6 млрд дол., які присудив українській компанії Стокгольмський арбітраж. „Нафтогаз” хоче через суд зобов'язати структуру „Газпрому” GM&TUSA і його аудитора DeGolyer&MacNaughton надати відомості, які дозволять подати новий позов в Нідерландах. У ньому „Нафтогаз” спробує оскаржити угоду, за якою „Газпром” передав акції зареєстрованого в Нідерландах оператора газопроводу „Турецький потік” російській дочірній структурі, через що українська сторона не змогла ці акції заарештувати.

Барсуков, Юрий. „Нафтогаз” рассчитывает на тexasское правосудие : Украинская компания ищет в США аргументы для спора с „Газпромом” = [„Нафтогаз” розраховує на тexasьке правосуддя. Українська компанія шукає в США аргументи для суперечки з „Газпромом”] / Ю. Барсуков, А. Занина // Коммерсантъ. – М., 2018. – 12.12. (<https://www.kommersant.ru/doc/3827668?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>)

Європейська комісія перерахувала Україні перший транш четвертої програми макрофінансової допомоги ЄС номінальним обсягом 500 млн євро. Кошти надані у вигляді позики на термін до квітня 2033 року за 1,25% річних Фінансування направлене до державного бюджету і, зокрема на забезпечення впровадження структурних реформ.

Евросоюз перечислил Украине 500 миллионов евро = [Євросоюз перерахував Україні 500 мільйонів євро] / Интерфакс/BNS // День за днем. – Таллинн, 2018. – 11.12. (<https://rus.postimees.ee/6475112/evrosoyuz-perechislil-ukraine-500-millionov-evro>)

ЕКОНОМІКА

У 2019 Україна може виставити на електронні торги ліцензії на користування 40 нафтогазовими ділянками. Про це заявив т.в.о. голови Державної служби геології і надр Олег Кирилюк. Продаж ліцензій через електронні аукціони буде здійснюватися в рамках відповідного пілотного проекту, запущеного в Україні в цьому році. Прем'єр-міністр Володимир Гройсман заявляв, що електронні торги завдяки своїй прозорості допоможуть залучити в Україну інвестиції і нові технології, а також збільшити обсяг видобутку корисних копалин, у першу чергу, газу.

В 2019 году Украина выставит на электронные торги 40 нефтегазовых участков = [У 2019 Україна виставить на електронні торги 40 нафтогазових ділянок] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 12.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1213/c31519-9528020.html>)

Узбекистан тимчасово припинив імпорт цукру з України через заборону прийому і розмитнення українських вантажів, передає УНІАН з посиланням на прес-службу Національної асоціації цукровиробників України „Укрцукор”. „За даними Національної асоціації цукровиробників України, в даний момент цукор та інші вантажі, які надходять в Узбекистан, не розвантажують і не розмитнюють. Така ситуація склалася у зв'язку із заборону приймати вантажі з України”, – йдеться в повідомленні.

Узбекистан прекратил покупать украинский сахар = [Узбекистан припинив купувати український цукор] // Новости Узбекистана. – Ташкент, 2018. – 01.12. (<https://nuz.uz/ekonomika-i-finansy/37163-uzbekistan-prekratil-pokupat-ukrainskiy-sahar.html>)

ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ

Європейський парламент виступив за закриття проекту „Північний потік – 2”. У тексті резолюції проект назвали політичним і таким що ставить під загрозу європейську безпеку. У документі також підкреслюється „ключова роль” України для енергетичного забезпечення Європи. Європарламент прийняв резолюцію, яка лише висловлює думку, але не несе в собі прямої юридичної небезпеки для проекту „Північний потік – 2”, заявив доцент кафедри європейського права МДІМВ, директор Центру європейської інформації Микола Топорнін.

Кремль разделил европейские страны = [Кремль розділив європейські країни] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 13.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/ekonomika/2018/12/13/kreml-razdelil-evropeyskie-strany>)

Європарламент пропонує розірвати співпрацю з Росією і зупинити будівництво газопроводу „Північний потік – 2”. Автор ідеї – депутат від Латвії Сандра Калнієте, вона внесла проект резолюції, який передбачає відмову ЄС від угоди про партнерство з Росією. Особливий пункт в документі – проект „Північний потік – 2”. У резолюції сказано, що його будівництво посилює залежність Євросоюзу від поставок

російського газу і загрожує внутрішньому ринку. А пару днів тому з приводу доцільності проекту знову говорили в Держдепі. Наскільки ймовірно, що резолюцію приймуть, а потім зупинять? Член комітету громадських ініціатив Марк Урнов вважає, що в умовах напруженої геополітичної обстановки, це не виключено: „Насправді, на сьогодні співпраця Росії з Євросоюзом та Радою Європи зведена до мінімуму і по факту вже є точковою. Так що, якщо резолюція буде прийнята, вона просто зафіксує ситуацію. Чесно кажучи, я тут не бачу перспектив на поліпшення. Тому що ситуація в Україні, мабуть, не дає підстав вважати, що в найближчому майбутньому – років 10, як мінімум – щось серйозно буде покращено. На сьогодні у відносинах Росії з усім іншим світом все більше починає переважати логіка політики, ніж економіки. З моєї точки зору, ймовірність того, що резолюція буде прийнята, дуже висока”.

Никитина, Анна. Евросоюз планирует дистанцироваться от России : Будет ли принята резолюция о разрыве партнерства = [Євросоюз планує дистанціюватися від Росії. Чи буде прийнята резолюція про розрив партнерства] / А. Никитина // Коммерсантъ. – М., 2018. – 01.12. (<https://www.kommersant.ru/doc/3818856>)

У зв'язку із загостренням українського конфлікту посилюється критика на адресу газопроводу „Північний потік – 2”, який на протязі 1 230 км повинен пройти з Росії до Німеччини. Не тільки „зелені” вимагають, щоб уряд ФРН перестав підтримувати цей балтійський трубопровід після інциденту в Керченській протоці. Також три кандидата на пост глави ХДС – Аннегрет Крамп-Карренбауер, Фрідріх Мерц і Йенс Шпан – дистанціювалися останнім часом від цього проекту, причому Крамп-Карренбауер висловила сумнів у тому, чи можливо ще якесь втручання в уже запущений процес. Цей проект веде до подальшої дестабілізації України, так як вона через це втрачає своє значення як транзитна країна для поставок газу, що негативно позначиться і на європейській, і німецькій ситуації з безпекою. Однак в таких випадках суди ставлять дуже високі бар'єри. Переговори між Єврокомісією, а також між українським і російським урядами про майбутнє транзиту газу через Україну поки заморожені.

Бубровски, Хелене. Европейцы должны будут компенсировать ущерб Кремлю = [Європейці повинні будуть компенсувати збиток Кремлю] / Х. Бубровски, Х. Кафзак // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 10.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/ekonomika/2018/12/10/evropeycy-dolzheny-budut-kompensirovat-ushcherb-kremlyu>)

У статті проаналізована енергетична політика канцлера Німеччини, яка, на думку автора, має шкідливі наслідки, що виходять далеко за рамки її сфери впливу, оскільки жителі України нещодавно мали випробувати її на власні очі, коли Росія напала на українські судна та захопила їх моряків. Військові дії Володимира Путіна проти України, від окупації Криму до окупації Східної України та нещодавніх подій, дорого коштують Росії, як і війна в Сирії, тому вона не надто надумана для українців,

як жертв лівої зеленої популістської німецької енергетичної політики. Запланований трубопровід „Nord Stream – 2” з Росії до Центральної Європи природно збільшить цю проблему.

Ortner, Christian. Mörderisch ökologisch = [Екологічно чистий] / C. Ortner // Wiener Zeitung. – Vienna, 2018. – 07.12. (https://www.wienerzeitung.at/meinungen/gastkommentare/1006595_Moerderisch-oekologisch.html)

Депутат від Вільної демократичної партії Рената Альт, член комітету Бундестагу з питань зовнішньої політики, що відповідає за Центральну і Східну Європу, розповіла спеціально для „Коммерсанту” про те, як в Берліні оцінюють наслідки інциденту і бачать способи врегулювання конфлікту в Керченській протоці. Депутат підкреслює, що цей проект, на жаль, не є спільним проектом Євросоюзу, це економічний проект Німеччини, що у Вільної демократичної партії завжди вважали неправильним. Але реалізація проекту зайшла вже так далеко, що її вже не зупинити. На даному етапі важливо вести переговори з такими постраждалими від нього країнами, як Словаччина і Україна, про те, як вони можуть зберегти транзит газу, а також обговорювати питання поставки газу за існуючим газопроводом через ці країни в якості резервного.

„Германия должна сыграть роль посредника” : Член комитета Бундестага по внешней политике Рената Альт – о ситуации в Керченском проливе = [„Німеччина повинна зіграти роль посередника”. Член комітету Бундестагу з питань зовнішньої політики Рената Альт – про ситуацію в Керченській протоці] / В. Вишнякова // Коммерсантъ. – М., 2018. – 07.12. (https://www.kommersant.ru/doc/3825458?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0)

Втративши можливість бути країною-транзитером російського газу, Україна втрачає одну з небагатьох страховок від агресивних дій готової до експансії Росії, пише автор „Sueddeutsche Zeitung” Даніель Бресслер. Газопровід, про доцільність якого в Німеччині несподівано розгорнулися дискусії, давно знаходиться в стадії будівництва. Спроби підключити Єврокомісію до винесення вердикту щодо проекту були припинені, в тому числі, за участю Німеччини. Якщо в проекті і можуть виникнути труднощі, то в зв'язку з санкціями Конгресу США, – резюмує Бресслер. Україна вже давно б'є на сполох щодо „Північного потоку – 2”. Єврокомісія попереджала про те, що з-за цього проекту буде неможливо покласти край залежності від російського газу, йдеться в статті. Канцлер Німеччини Ангела Меркель лише кілька місяців тому визнала, що „у випадку з „Північним потоком – 2” мова йде не тільки про економічний, а й про політичний проект”.

Труба Кремля навредит Украине = [Труба Кремля зашкодить Україні] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 05.12. (https://vesti.bb.lv/statja/ekonomika/2018/12/05/truba-kremlya-navredit-ukraine)

„Північний потік – 2” зашкодить Україні, вважають експерти. Втративши можливість бути транзитером російського газу, Україна втрачає одну з небагатьох страховок від російської агресії. У випадку з газопроводом мова йде не тільки про економічний, а й про політичний проект.

Brössler, Daniel. Putins Pipeline = [Газопровід Пупіна] / D. Brössler // Süddeutsche Zeitung. – Мюнхен, 2018. – 03.12. (<https://www.sueddeutsche.de/politik/russland-putins-pipeline-1.4237243>)

ЯДЕРНА ЕНЕРГЕТИКА

Делегація Агентства „Узатом” на чолі з генеральним директором Журабеком Мірзамахмудовим відвідала Україну з метою ознайомлення з українським досвідом діяльності сфери атомної енергетики. Генеральний директор подякував главі „Енергоатому” за організацію ознайомчого візиту узбецької делегації на Хмельницьку АЕС і наголосив на зацікавленості в співробітництві з українськими фахівцями в сфері розвитку атомної енергетики Узбекистану.

„УЗАТОМ” изучает опыт Украины в атомной энергетике = [„УЗАТОМ” вивчає досвід України в атомній енергетиці] // Новости Узбекистана. – Ташкент, 2018. – 04.12. (<https://nuz.uz/nauka-i-tehnika/37195-uzatom-izuchaet-opyt-ukrainy-v-atomnoy-energetike.html>)

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

На супутникових знімках „Google Earth”, зроблених у передмісті Каменськ-Шахтинський у Ростовській області, помітні „сотні російських танків на кордоні з Україною”, пише „Defence Blog”. Видання зазначає, що військова техніка розташована всього в 18 км від російсько-українського кордону. Крім сотень танків, перш за все Т-64 і Т-62М, на знімках можна побачити, зокрема кілька тисяч військових вантажівок.

„Танковая орда” РФ на границе с Украиной попала на спутниковые снимки = [„Танкова орда” РФ на кордоні з Україною потрапила на супутникові знімки] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 12.08. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/08/tankovaya-orda-rf-na-granice-s-ukrainoy-popala-na-sputnikovye-snimki>)

В Україні успішно випробували нову крилату ракету „Нептун”. За даними держконцерну „Укроборонпром”, випробування пройшли на військовому полігоні, розташованому в Одеській області на півдні України. Крилата ракета, розроблена державним підприємством „ГККБ” Луч”, знищила надводну мету в Чорному морі на відстані 280 км. Створення „Нептуна” є частиною проекту „Ракетний щит”, спрямованого на підвищення обороноздатності України.

В Украине прошли испытания новой крылатой ракеты = [В Україні пройшли випробування нової крилатої ракети] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 05.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1206/c31519-9525833.html>)

РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Самопроголошена Луганська народна республік передала Україні 42 засуджених для подальшого відбування покарання. Про це на своїй сторінці в Facebook написала уповноважений з прав людини Верховної Ради Людмила Денисова.

Украинский омбудсмен сообщила о передаче ЛНР Киеву 42 осужденных = [Український омбудсмен повідомила про передачу ЛНР Києву 42 засуджених] // RuBaltic.Ru. – Рига, 2018 – 12.12. (<https://www.rubaltic.ru/news/12122018-ukrainskiy-ombudsmen-soobshchila-o-peredache-lnr-kievu-42-osuzhdennykh/>)

Романа Насірова поновили на посаді голови Державної фіскальної служби України. Таке рішення ухвалив окружний адміністративний суд Києва, повідомив народний депутат Андрій Журжій. Представник Кабміну у Верховній Раді, народний депутат від «Блоку Петра Порошенка» Вадим Денисенко вже заявив, що Уряд оскаржить поновлення Насірова.

Насирова восстановили в должности главы Госслужбы Украины = [Насірова поновили на посаді голови Держслужби України] // Minval.az. – Баку, 2018. – 11.12. (<https://minval.az/news/123847198>)

Співробітниками прокуратури Алмати спільно з Інтерполом МВС Казахстану і України для притягнення до кримінальної відповідальності екстрадований громадянин Республіки Таджикистан Умар Нумонов. Генеральна прокуратура України задовольнила запит про видачу Республіці Казахстан фігуранта, він поміщений у слідчий ізолятор Алмати. За даними прокуратури, затриманий підозрюється в розкраданні грошових коштів шляхом шахрайства на суму понад 80 млн тенге.

Украина выдала Казахстану подозреваемого в хищении свыше Т80 млн таджикистанца = [Україна видала Казахстану таджикистанця, підозрюваного в розкраданні понад 80 млн тенге] // Экспресс К. – Астана, 2018. – 10.12. (<http://www.time.kz/news/society/2018/12/10/ukraina-vidala-kazahstanu-podozrevaemogo-v-hishenii-svishe-80-mln-tenge-tadzhikistanca>)

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

Директор ГПУ „Заказники республіканського значення „Середня Прип’ять” і „Олманські болота” розповів, що незаконні стоянки на Олманських болотах

з'являються і ліквідуються із завидною періодичністю. За словами директора, на жаль, в нинішній сезон заготівлі дикоросів на території заказника люди, в основному громадяни України, вели себе нешанобливо до природи: рубали ліс, залишали сміття, палили багаття. Інспекторами складено 70 протоколів за порушення природоохоронного законодавства. Громадяни України повинні платити спеціальний збір в білоруську казну за право збирати дикороси на території Олманських боліт.

Козлович, Валентина. Рубили лес, жгли костры, оставляли мусор – на сборщиков дикоросов на Олманских болотах составлено 70 протоколов = [Рубали ліс, палили багаття, залишали сміття – на збирачів дикоросів на Олманських болотах складено 70 протоколів] / В. Козлович // Советская Белоруссия. – Минск, 2018. – 13.12. (<https://www.sb.by/articles/rubili-les-zhgli-kostry-ostavlyali-musor-na-sborshchikov-dikorosov-na-olmanskih-bolotakh-sostavleno.html>)

ГОЛОДОМОР 1932–33 РР.

Палата представників Конгресу США визнала Голодомор геноцидом українського народу, говориться в резолюції, опублікованій на сайті Конгресу. В документі, приуроченому до 85-річної річниці Голодомору, підкреслюється, що голод, штучно організований радянським урядом на території Української РСР в 1932-1933 роках, був геноцидом українців, влаштованим з метою „зламати опір української нації колективізації і комуністичній окупації”. У тексті зазначається, що Палата визнає висновки комісії США щодо голодомору в Україні, представлені в Конгресі в 1988 році. У них вказувалося, що „Йосип Сталін і його оточення вчинили геноцид проти українців в 1932-1933 роках”.

Конгресс США признал Голодомор геноцидом украинцев = [Конгрес США визнав Голодомор геноцидом українців] // Новое время. – Баку, 2018. – 12.12. (<http://www.novoyevremya.com/w151782/.../#.XBIYwLhSrKQ>)

КУЛЬТУРА ТА НАУКА

Неймовірно елегантні і сексуальні наряди представила в Алмати український дизайнер Тетяна Дроздова. У Києві новий бренд користується величезною популярністю. Найчастіше колекції Тетяни продаються в перший же день показу. Казахстанські модниці теж не залишилися байдужими до творчості Дроздової. Глядачки захопленими поглядами проводжали манекенниць, які дефілювали по подіуму, одягнені у шкіряні сукні, шорти і топи.

Аладьина, Татьяна. Наряды для роковых соблазнительниц представила в Алматы украинский дизайнер = [Наряди для фатальних спокусниць представила в Алмати український дизайнер] / Т. Аладьина // Экспресс К. – Астана, 2018. – 12.12. (https://express-k.kz/news/moda/naryady_dlya_rokovykh_soblaznitelnits_predstavila_v_almaty_ukrainskiy_dizayner-133543?sphrase_id=3259994)

У Москві і Петербурзі пройде 12-й фестиваль документального кіно „Артдокфест”, який є найбільшою панорамою життя: Україна, Крим, гастарбайтери, вимираюче село, тотальне безправ’я – і одинаки, які намагаються вижити в найважчих умовах. Програма „Артдокфеста” раз у раз ставала приводом для цькування, апогей якої настав у 2017 році, коли на показі фільму Беати Бубенец про українських ополченців „Політ кулі”, одного з фаворитів конкурсу, активісти руху SERB увірвалися в зал і зірвали сеанс, а потім суд оштрафував „Артдокфест” на 100 тис. руб. за те, що у „Польоту кулі” не було прокатного посвідчення, хоча за законом його і не повинно було бути. Істотну частину програми „Артдокфеста” складають фільми про Україну, в тому числі зняті українськими та європейськими документалістами.

Гайдаев, Виталий. Правда экран колет : Открывается фестиваль „Артдокфест” = [Правда экран коле. Відкривається фестиваль „Артдокфест”] / В. Гайдаев // КоммерсантЪ. – М., 2018. – 06.12. (<https://www.kommersant.ru/doc/3820866>)

Китайська делегація на чолі з президентом Китайської академії наук Бай Чуньлі прийняла участь в церемонії відкриття святкових заходів, приурочених до 100-річчя заснування Національної академії наук. Привітати НАН з ювілеєм приїхали близько 100 вчених з 13 країн світу і представники ряду міжнародних організацій. Бай Чуньлі гаряче привітав НАН України зі 100-річним ювілеєм, особливо підкресливши, що за свою історію академії вдалося досягти вражаючих успіхів в галузі фундаментальних і прикладних досліджень. Одночасно він високо оцінив співпрацю Академії наук Китаю з НАН України. Посол КНР в Україні Ду Вей, у свою чергу, висловив надію на подальше нарощування співпраці двох країн в галузі науки і техніки.

Делегация из КНР приняла участие в открытии торжеств по случаю 100-летия Национальной академии наук Украины = [Делегация з КНР взяла участь у відкритті урочистостей з нагоди 100-річчя Національної академії наук України] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 06.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1207/c31519-9526194.html>)

Скандальний український танцюрист балету Сергій Полунін, який нещодавно шокував шанувальників своїм татуюванням на грудях із зображенням російського президента Володимира Путіна, пояснив свій вчинок тим, що завжди любив російського президента Володимира Путіна і готовий його захищати. Відзначимо, що при цьому на лівій руці у Сергія витатуїований український національний герб – Тризуб. Після хвилі обурення і критики в сторону Сергія Полуніна, від нього масово почали "відписуватись" в соціальній мережі Instagram. З позначки в 188 тис. його сторінку покинуло близько 3–4-х тис. користувачів

Stynny tancerz szokuje tatuażem. Na jego piersi widnieje twarz Władimira Putina = [Знаменитий танцівник шокував татуюванням. На його грудях – обличчя Володимира

Путіна] // *Wprost*. – Warszawa, 2018. – 04.12. (<https://www.wprost.pl/polityka/10173473/slynnny-tancerz-szokuje-tatuazem-na-jego-piersi-widnieje-twarz-wladimira-putina.html>)

РЕЛІГІЯ

Президент України Петро Порошенко заявив, що не дозволить тиснути на віруючих в країні. Про це глава держави розповів в ефірі телеканалу „112 Україна”. За словами українського лідера, віруючі самі зможуть вибирати, в яку церкву їм ходити. „Держава гарантує конституційне право свободи віросповідання, в тому числі і тим, хто захоче залишитися в єднанні з російською церквою”, – зазначив він. Порошенко також підкреслив, що не має наміру зводити автокефальну православну церкву України в статус державної і до чого-небудь „підштовхувати” громадян своєї країни.

Порошенко пригрозил канонической церкви РПЦ = [Порошенко пригрозив канонічній церкві РПЦ] // *Бизнес&Балтия*. – Рига, 2018. – 01.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/01/poroshenko-prigrozil-kanonicheskoy-cerkvi-rpc>)

СПОРТ

Українець Василь Ломаченко рішенням суддів переміг пуерториканця Хосе Педрасу та об'єднав пояси. Майже увесь бій Ломаченко контролював ситуацію в рингу. Лише зрідка Педраса перехоплював ініціативу та мав якусь перевагу. В 11 раунді Ломаченко двічі відправляв опонента в нокдаун, проте Педраса обидва рази продовжував поєдинок. Попри це, судді доволі передбачувано віддали перемогу українцю.

Vasiliy Lomachenko defeats José Pedraza to unify lightweight titles – as it happened = [Василь Ломаченко переміг Хосе Педраса та б'єднав пояси] // *The Guardian*. – London, 2018. – 08.12. (<https://www.theguardian.com/sport/live/2018/dec/08/vasiliy-lomachenko-v-jose-pedraza-wbowba-lightweight-title-unification-fight-live>)

Команда Португалії починає кваліфікацію до Євро – 2020 з футболу з двох ігор на своїй території. Переможниця минулого чемпіонату, розпочне груповий етап відбору на Чемпіонат Європи з футболу 2020 року в групі В у себе вдома з Україною, і закінчить в Люксембурзі.

Lusa. Portugal começa qualificação para o Euro2020 com Ucrânia e encerra no Luxemburgo = [Португалія починає кваліфікацію на Євро2020 з Україною та закінчує в Люксембурзі] / *Lusa* // *Correio da Manhã*. – Lisboa, 2018. – 02.12. (<https://www.cmjornal.pt/desporto/futebol/detalhe/portugal-comeca-qualificacao-para-o-euro2020-com-ucrania-e-encerra-no-luxemburgo>)

Український боксер Олександр Гвоздик у своєму 16 бою на професійному рингу переміг канадця Адоніса Стівенсона і завоював титул чемпіона світу за версією WBC у напівважкій вазі (до 79,378 кг). Таким чином, Гвоздик став четвертим українцем, чинним чемпіоном світу з боксу нарівні з Василем Ломаченком, Олександром Усиком і Артемом Далакяну.

Oleksandr Gvozdyk flattens Adonis Stevenson to win WBC title = [Олександр Гвоздик переміг Адоніса Стівенсона і завоював титул WBC] // The Times of India. – Delhi, 2018. – 02.12. (<https://timesofindia.indiatimes.com/sports/boxing/oleksandr-gvozdyk-flattens-adonis-stevenson-to-win-wbc-title/articleshow/66904136.cms>)

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА

Пропагандистська активність Росії посилює занепокоєння через можливу ескалацію війни в Україні. Про це пише EUObserver, нагадуючи, що Міністерство закордонних справ РФ майже місяць говорить про те, що нібито Україна планує „застосувати хімічну зброю” проти російських сил на окупованій частині Донбасу. Тож у Києві з’явилося занепокоєння тим, що російська сторона може влаштувати на сході України операцію „під фальшивим прапором” із застосуванням хімічної зброї. Так, вірогідно, Кремль хоче знайти собі виправдання для відкритого масштабного вторгнення з метою „захистити російськомовних громадян” у сусідній країні.

Rettman, Andrew. Russian propaganda prompts alarm in Ukraine and France = [Україна і Франція нервують через пропаганду Росії] / A. Rettman // EUObserver. – Brussels, 2018. – 11.12. (<https://euobserver.com/foreign/143664>)

Європейський комісар з питань безпеки Джуліан Кінг виступив з твердженням про те, що Кремль протягом року вів кампанію дезінформації, щоб пом’якшити громадську думку перед захопленням українських суден та їх екіпажів у Азовському морі. Серед фальшивих тверджень Росії була новина про те, що Україна заразила море холерою, і що її спецслужби намагалися потайки провезти атомну бомбу в окупований Крим, заявив британський дипломат. Як сказав Кінг, підрозділ Єврокомісії щодо виявлення дезінформації під назвою Оперативна робоча група зі стратегічних комунікацій розкрила складну павутину брехні, виткану російськими джерелами. „Ви помиляєтеся, якщо думаєте, що цей інцидент виник на порожньому місці, – сказав Кінг, виступаючи в Брюсселі. – Кампанія дезінформації почалася набагато раніше, понад рік тому, коли російські ЗМІ приступили до поширення повідомлень про те, що київська влада поглиблює дно Азовського моря, готуючи місця для розміщення натовських кораблів”.

Боффи, Деніел. Кремль підготував почву для захвату України = [Кремль підготував ґрунт для захоплення України] / Д. Боффи // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 11.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/11/kreml-podgotovil-pochvu-dlya-zahvata-ukrainy>)

За словами комісара ЄС з безпеки, Кремль проводив кампанію з дезінформації протягом року, щоб пом'якшити громадську думку, до того, як він недавно захопив три українських судна і їхні команди в Азовському морі. Джуліан Кінг сказав, що Росія підготувала ґрунт для прийняття рішення про обстріл двох артилерійських суден і буксира за допомогою розповсюдження фальшивих новин.

Boffey, Daniel. Russia „paved way for Ukraine ship seizures with fake news drive” = [Росія „проклала шлях для захоплення суден в Україні за допомогою фальшивих новин”] / D. Boffey // The Guardian. – London, 2018. – 10.12. (<https://www.theguardian.com/world/2018/dec/10/russia-paved-way-for-ukraine-ship-seizures-with-fake-news-drive>)

КРИМ

Сергій Аксьонов, голова партії „Руська єдність”, який прагнув приєднати Крим до Росії, насправді є злочинцем, вважає автор статті. Він походить з важливої злочинної групи з Сімферополя імені Салема. Про кримінальне минуле Андрія не тільки розповідають українські джерела, але і російські. Автор статті шкодує, що, на жаль, не можна довести, що сепаратисти набирають представників кримінального світу у свої ряди. При цьому автор вважає, що поляки мали тісні зв'язки з українською мафією, однак, зазначає автор, „я не думаю, що польські злочинні групи досить сильні, щоб підтримати російсько-український конфлікт”.

Jankowska, Agata. Szef rosyjskiej mafii w Polsce przerywa milczenie. „Siedząc w Warszawie próbowałem pociągać różne sznurki” = [Глава російської мафії в Польщі перериває мовчання. „Сидячи у Варшаві, я намагався натягнути різні струни”] / A. Jankowska // Wprost. – Warszawa, 2018. – 07.12. (<https://www.wprost.pl/tylko-unas/10174206/szef-rosyjskiej-mafii-w-polsce-przerywa-milczenie-siedzac-w-warszawie-probowalem-pociagac-rozne-sznurki.html>)

Кримськотатарський адвокат Еміль Курбедінов, який захищає політв'язнів і в останній раз брав участь у справі про 24 захоплених українських солдатів, був затриманий співробітниками Російського центру протидії екстремізму в Сімферополі. Про це повідомив голова кримськотатарського представництва. Затримання Кубердінова було ще одним випадком „тиску на адвокатів, які займаються політичними справами в Криму”.

Russian authorities detain prominent Crimean Tatar lawyer = [Російська влада затримала відомого кримськотатарського адвоката] // Daily Sabah. – Istanbul, 2018. – 06.12. (<https://www.dailysabah.com/europe/2018/12/06/russian-authorities-detain-prominent-crimean-tatar-lawyer>)

Росія розгорнула на військовій базі в кримському Джанкої кілька ракетних комплексів С-400, пише „Fox News” з посиланням на дані ексклюзивних

спутникових знімків. Як зазначає канал, підготовка до розміщення С-400 почалася ще задовго до інциденту в Керченській протоці, який привів до загострення відносин між Москвою і Києвом. Ракета С-400 володіє радіусом ураження в 400 км і б'є на висоту до 30 км. Комплекси призначені для перемоги над цілим спектром повітряних цілей, починаючи від літаків і закінчуючи крилатими і балістичними ракетами. З 2017 року Росія зміцнила свою оборону в Криму, розмістивши там три комплекси С-400. Розгортання додаткових ракетних установок покликане посилити вже наявні на півострові батареї, зазначає канал.

В США разглядели на спутниковых снимках новые С-400 в Крыму = [У США розглядили на супутникових знімках нові С-400 в Криму] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 03.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/v-mire/2018/12/03/v-ssha-razglyadeli-na-sputnikovyh-snimkah-novye-s-400-v-krymu>)

В інтерв'ю виданню Ярослав Кратохвіл, який зняв документальний фільм „(Пів)острів Крим” спростовує всі припущення про те, як туди можна потрапити, там перебувати, але не потрапити в руки спецслужб, а потім без проблем виїхати. Режисер не приховує, що жвава дискусія навколо Криму його радує, адже таким чином фільм, безперечно, набуває додаткової цінності. Ця стрічка – одне з небагатьох чеських особистих свідчень про життя на ізольованій території після 2014 року. Сьогодні Крим повертається до старої практики використання психлікарень для боротьби з політичними противниками режиму, що за часів СРСР було буквально в моді. Для Кратохвіла це черговий доказ того, що його фільм може зіграти важливу роль для тих, про кого він розповідає.

Procházková, Petra. Cech natocil film o Krymu. Pátral po tom, jak tam ziji, protestují i zneužívají psychiatrii = [Чех зняв фільм про Крим. Його цікавило те, як там живуть, протестують і зловживають психушками] / P. Procházková // Deník N. – Prague, 2018. – 01.12. (<https://denikn.cz/27508/cech-natocil-film-o-krymu-patral-po-tom-jak-tam-ziji-protestuji-i-zneužívají-psihiatrii/?ref=list>)

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ

Депутати Сейму Литви ухвалили резолюцію із закликом до країн Заходу посилити санкції проти Росії у зв'язку з інцидентом у Керченській протоці. Резолюція „закликає по суті змінити стратегію Заходу щодо стримування російської агресії”. Пропонується перейти від реагування на дії Росії до висунення їй умов, необхідних для виконання. В іншому випадку необхідно застосовувати „куди більш ефективні й широкі санкції”.

Парламент Литвы принял резолюцию об ужесточении антироссийских санкций = [Парламент Литвы ухвалив резолюцію про посилення антиросійських санкцій] // RuBaltic.Ru. – Рига, 2018. – 11.12. (<https://www.rubaltic.ru/news/11122018-parlament-litvy-prinyal-rezolyutsiyu-ob-uzhestochenii-antirossiyskikh-sanktsiy/>)

Міністр закордонних справ Литви Лінас Лінкявічюс закликав Євросоюз ввести нові санкції відносно Росії у зв'язку з інцидентом у Керченській протоці. Відповідну заяву Лінас Лінкявічюс зробив, виступаючи перед своїми колегами в Брюсселі. Він нагадав позицію Вільнюса, згідно з якою російські прикордонники здійснили „акт агресії” по відношенню до українських моряків.

Линкявичюс призывал ЕС ввести санкции против РФ в связи с ситуацией в Керчи = [Лінас Антанас Лінкявічюс закликав ЄС ввести санкції проти РФ у зв'язку з ситуацією в Керчі] // Литовский курьер. – Вильнюс, 2018. – 10.12. (<https://www.rubaltic.ru/news/10122018-linkyavichyus-prizyval-es-vvesti-sanktsii-protiv-rf-v-svyazi-s-situatsiey-v-kerchi/>)

Радник президента Литви Неріус Алексеюнас порівняв республіку з малярійним комаром. Алексеюнас підкреслив, що президент Даля Грібаускайте перша серед лідерів країн Євросоюзу відвідала Україну після інциденту в Керченській протоці. Грібаускайте на прес-конференції заявила про введення антиросійських санкцій через інцидент у Керченській протоці. Коментуючи рішення Вільнюса про санкції, голова комітету Держдуми з міжнародних справ Леонід Слуцький назвав обмежувальні заходи відносно Росії „комариним укусом”.

Советник Грибаускайте сравнил Литву с малярийным комаром = [Радник Грібаускайте порівняв Литву з малярійним комаром] // RuBaltic.Ru. – Рига, 2018. – 11.12. (<https://www.rubaltic.ru/news/11122018-sovetnik-gribauskayte-sravnil-litvu-s-malyariynym-komarom/>)

Росія не зацікавлена в безстроковому дотриманні взаємних санкцій з Україною, заявив прем'єр-міністр Росії Дмитро Медведєв, після того, як Україна закликала групу міністрів закордонних справ посилити санкції проти Москви. Зокрема, Україна ввела ряд економічних санкцій відносно російських банків, підприємств і приватних осіб.

Medvedev: Moscow not interested in standoff with Kiev = [Медведєв: Москва не зацікавлена в протистоянні з Києвом] // China Daily. – Beijing, 2018. – 08.12. (<http://usa.chinadaily.com.cn/a/201812/08/WS5c0b1fcaa310eff30328fd68.html>)

Очікується, що міністри закордонних справ країн-членів ЄС підпишуть нові санкції проти осіб, які беруть участь у кризовій ситуації в Україні, і обговорять дії проти Ірану, що висвітлюють делікатні відносини блоку з Росією та США, пише автор публікації. 28 країн ЄС також проведуть переговори щодо можливого всесоюзного закону про права людини, подібного до закону Магнітського, який використовується США для покарання 17 посадовців Саудівської Аравії за вбивство журналіста Джамала Хашоггі. Передбачувана програма санкцій повинна продемонструвати ефективну реакцію на захоплення росіянами українських суден та

матросів у Азовському морі. Різні групи країн ЄС намагаються посилити дії проти Москви за розв'язання українського конфлікту, наголошує автор.

Peel, Michael. EU ministers poised to impose sanctions over Ukraine poll = [Міністри ЄС за опитуванням готові застосувати санкції за Україну] / M. Peel // Financial Times. – London, 2018. – 07.12. (<https://www.ft.com/content/82590530-fa41-11e8-af46-2022a0b02a6c>)

Литва ввела персональні санкції щодо росіян, причетних до затримання українських суден у Керченській протоці. Про це заявила президент балтійської республіки Даля Грібаускайте, яка перебуває з офіційним візитом у Києві. Вона також повідомила українському колезі Петру Порошенку про збільшення військової допомоги Києву.

Литва ввела санкції против россиян в связи с инцидентом в Керченском проливе = [Литва ввела санкції проти росіян в зв'язку з інцидентом у Керченській протоці] // Литовский курьер. – Вильнюс, 2018. – 07.12. (<https://www.rubaltic.ru/news/07122018-litva-vvela-sanktsii-protiv-rossiyan-v-svyazi-s-intsidentom-v-kerchenskom-prolive/>)

Як член НАТО Туреччина підписала угоду з Росією про закупівлю ракетних систем ППО С-400 на тлі серйозних загроз на її південному кордоні. Угода викликала заперечення з боку США на тій підставі, що вона порушує альянс і західні санкції проти Росії через кризу на сході України і в Криму.

Erdoğan, Trump discussed F-35 sale at G20 summit, FM Çavuşoğlu says = [Ердоган і Трамп обговорили продаж F-35 на саміті G20, заявив міністр закордонних справ Чавушоглу] // Daily Sabah. – Istanbul, 2018. – 05.12. (<https://www.dailysabah.com/defense/2018/12/05/erdogan-trump-discussed-f-35-sale-at-g20-summit-fm-cavusoglu-says>)

Прохолодна реакція з боку ЄС і Заходу щодо останніх військових дій Росії проти українських судів знову продемонстрували провал міжнародного тиску на те, щоб покласти край війні на сході України, який ще знаходиться під контролем проросійських сепаратистів. Голова Європейської ради Дональд Туск заявив, що в результаті недавнього морського нападу, який включав захоплення українських суден і моряків, він очікує, що існуючі економічні санкції ЄС проти Росії буде продовжено.

Herszenhorn, David M. Merkel and Putin agree to more talk on Ukraine = [Меркель і Путін погоджуються більше говорити про Україну] / D. M. Herszenhorn // POLITICO Magazine. – Arlington, 2018. – 01.12. (<https://www.politico.eu/article/merkel-and-putin-agree-to-more-talk-on-ukraine/>)

КРИТИКА ВЛАДНИХ СТРУКТУР РОСІЇ

Голова морської стратегії Коледжу військово-морських сил США Джеймс Холмс на сторінках „Foreign Policy” нагадує, що Росія відкрила вогонь по трьом українським суднам, а потім захопила їх разом з екіпажами. Українських моряків кинули за ґрати і готуються судити. Ці події стали кульмінацією все більш провокативної політики Москви. Останніми місяцями вона поводитися в Керченській протоці так, ніби це її прикордонний пропускний пункт. Російські військові вимагали від українських суден, щоб вони отримували дозвіл на проходження через протоку. Україна відкидає російські посягання на право регулювати прохід. Аналіз останніх конфліктів у морі може вказати на зв'язок між подіями в Керченській протоці і російською війною проти України на Донбасі, зауважує автор статті.

Holmes, James. Goodbye Grotius, Hello Putin : Russia's provocations in the Kerch Strait aren't just a challenge to Ukraine. Like Beijing in the South China Sea, Moscow is seeking to undermine international maritime law. = [Російські провокації в Керченській протоці – це не просто виклик для України. Як і Пекін у Південно-Китайському морі, Москва прагне підірвати міжнародне морське право] / J. Holmes // Foreign Policy. – Washington, 2018. – 05.12. (<https://foreignpolicy.com/2018/11/29/goodbye-grotius-hello-putin-russia-ukraine-sea-of-azov-kerch-strait-south-china-sea-unclos-law-of-sea-crimea/>)

У статті для „The New York Times” Президент України Петро Порошенко наголошує, що не можна допустити, щоб Росії зійшла з рук її безсоромна агресія проти України. „Захід повинен діяти”, – пише він, посилаючись на захоплення російськими збройними силами українських судів у Керченській протоці. „Події останнього часу мають пряме відношення до безпеки всього НАТО. „З огляду на окупацію Криму і Донбасу, наше спільне завдання – не дозволити Росії виплеснути свою агресію в Азовське море, – пише Петро Порошенко. – І „азовський пакет санкцій щодо Росії буде найменшим, чим повинен відповісти світ цього разу”.

Poroshenko, Petro. Putin Must Be Punished = [Путін повинен бути покараний] / P. Poroshenko // The New York Times. – New York, 2018. – 05.12. (<https://www.nytimes.com/2018/12/05/opinion/petro-poroshenko-putin-ukraine.html>)

Держсекретар США Майк Помпео заявив, що США більше не будуть дотримуватися договору про контроль над зброєю, якщо Росія не розпочне виконувати угоду протягом 60 днів. Росія протягом багатьох років порушувала Договір про ліквідацію ракет середньої і меншої дальності, підкреслив Помпео. „Ці порушення договору про РСМД не можна розглядати у відриві від більш масштабної картини беззаконня Росії на світовій арені. Список сумнозвісних актів Росії досить довгий: Грузія, Україна, Сирія, передвиборна боротьба, [отруєння російського розвідника Сергія] Скрипаля, а тепер і Керченська протока. І це лише деякі з них”, – заявив він.

Birnbaum, Michael. Trump administration gives Russia an ultimatum on Cold War-era arms treaty = [Адміністрація Трампа пред'являє Росії ультиматум за договором про озброєння епохи холодної війни] / M. Birnbaum // The Washington Post. – Washington, 2018.

– 04.12. (https://www.washingtonpost.com/world/trump-administration-gives-russia-60-days-to-comply-with-inf-treaty-or-the-us-will-move-to-withdraw/2018/12/04/64c5bec2-f74a-11e8-8642-c9718a256cbd_story.html?utm_term=.24f9a4cfa249)

Делегація України в Комітеті з безпеки на морі Міжнародної морської організації висловила категоричний протест Росії у зв'язку із захопленням трьох українських військових суден і членів їх екіпажів. Про це повідомила прес-служба МЗС України. ІМО – це спеціалізована установа ООН, яка відповідає за підвищення надійності і безпеки судноплавства в області міжнародної торгівлі, а також за запобігання забрудненню моря з суден.

Украина выразила протест РФ в Международной морской организации из-за захвата своих судов = [Україна висловила протест РФ у Міжнародній морській організації через захоплення своїх суден] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 03.12. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1204/c31519-9524950.html>)

Кілька останніх днів були історичними для розвитку України як суверенної і демократичної держави. Москва влаштувала неспровоковану атаку на три українські судна в Азовському морі і тим самим дала поштовх цьому процесу. Про це в своїй статті пише експерт „Atlantic Council” і колишній посол США в Україні Джон Гербст. Атака була сильною ескалацією агресії Кремля, тому що її вчинили відкрито регулярні російські військові. Вірогідно Кремль хотів спровокувати українські судна на відкриття вогню у відповідь, щоб дати виправдання для масштабного російського вторгнення. У відповідь Президент Петро Порошенко зібрав засідання РНБО, на якому було запропоновано запровадити воєнний стан в країні. На думку экс-посла США, він може допомогти уряду краще мобілізувати і скерувати ресурси проти смертельної загрози.

Herbst, John E. How the West Got Martial Law in Ukraine Totally Wrong = [Захід неправильно зрозумів воєнний стан в Україні] / J. E. Herbst // Atlantic Council. – Washington, 2018. – 01.12. (<http://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/how-the-west-got-martial-law-in-ukraine-totally-wrong>)

ПОЛІТВ'ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ

Дев'ять українських капітанів і моряків, затриманих за незаконний перетин кордону РФ, заявили, що не визнають провини і вважають себе військовополоненими, повідомив „Інтерфаксу” адвокат одного з обвинувачених Микола Полозов. „У даний час всі моряки, а це дев'ять чоловік, з якими зустрілися адвокати, заявили про свою невинність”, – сказав адвокат. Він зазначив, що моряки в ході слідчих дій заявили, що вважають себе військовополоненими, а на інші питання слідства відповідати відмовилися. На думку захисника, аналогічна позиція буде у всіх затриманих українських моряків.

Адвокат: более трети задержанных украинских моряков отказались давать показания, заявив, что считают себя военнопленными = [Адвокат: більше третини затриманих українських моряків відмовилися давати свідчення, заявивши, що вважають себе військовополоненими] / „Интерфакс” // День за днем. – Таллінн, 2018. – 14.12. (<https://rus.postimees.ee/6477279/advokat-bole-treti-zaderzhannyh-ukrainskih-moryakov-otkazalis-davat-pokazaniya-zayaviv-hto-schitayut-sebya-voennoplennymi>)

Командувач ВМС України Ігор Воронченко запропонував себе в обмін на 24 українських моряків, затриманих у Керченській протоці. Крім того, командувач заявив, що зробить все, щоб „забрати наші катери”.

Глава ВМС Украины предложил себя в обмен на задержанных РФ моряков = [Глава ВМС України запропонував себе в обмін на затриманих РФ моряків] // День за днем. – Таллінн, 2018. – 06.12. (<https://rus.postimees.ee/6470767/glava-vms-ukrainy-predlozhl-sebya-v-obmen-na-zaderzhannyh-rf-moryakov>)

У Страсбурзі українському кінорежисеру Олегу Сенцову, який перебуває у в'язниці, за його відсутності вручили премію імені Сахарова. Олег Сенцов, засуджений до 20 років ув'язнення в Росії, вирішив вести бій, режисируючи з в'язниці свій новий фільм, за мотивами якого був поставлений спектакль в Києві.

Siohan, Stéphane. Oleg Sentsov, filmer malgré tout = [Олег Сенцов знімає фільм, незважаючи ні на що] / S. Siohan // Le Temps. – Цюрих, 2018. – 11.12. (<https://www.letemps.ch/culture/oleg-sentsov-filmer-malgre>)

Українські моряки, заарештовані після інциденту в Керченській протоці, відповіли на запитання видання ТСН. Зокрема, військові моряки, що перебувають в СІЗО „Матроська тиша”, поскаржилися, що вони повністю відрізані від спілкування із зовнішнім світом і нічого не знають про долю затриманих колег. 18-річний Андрій Ейдер розповів, що переніс операцію, пов'язану з пораненням лівого коліна і правого стегна. Моряк також поскаржився на відсутність тютюну і втому від прослуховування „Русского радио”. „Пісні з „Русского радио” я вже зненавидів, але є тільки воно”, – сказав він. Московський омбудсмен Тетяна Потяєва заявила, що два моряки виявилися курсантами, спрямованими в той день на стажування від училища. Вона закликала не допустити того, щоб їх навчальна доля зруйнувалася.

Захваченные украинские моряки возненавидели „Русское радио” = [Захоплені українські моряки зненавиділи „Русское радио”] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2018. – 10.12. (<https://vesti.bb.lv/statja/lifenews/2018/12/10/zahvachennye-ukrainskie-moryaki-voznenavideli-russkoe-radio>)

Високопоставлений чиновник Держдепу США пригрозив російській стороні „болем і наслідками”, якщо вона не відпустить затриманих у зв’язку з інцидентом в Керченській протоці українських моряків. За словами чиновника, Сполучені Штати не мають наміру закривати очі на затримання суден України та їх екіпажів. Керівництво США обговорює з союзниками заходи впливу на Росію з метою передачі Україні заарештованих моряків у результаті інциденту в Керченській протоці.

В Госдепе пообіщали Росії „боль и последствия” из-за ареста украинцев = [У Державному департаменті пообіщали Росії „біль і наслідки” через арешт українців] // Новое время. – Баку, 2018. – 05.12. (<http://www.novoyevremya.com/w150956/.../#.XAjn9bhSrKQ>)

До 71 українського політв’язня Росія додала 24 моряки, пише кореспондент швейцарської газети „Le Temps” Еммануель Гріншпан. Після жорстокого огляду трьох українських військових суден, що наблизилися до Керченської протоки, напруженість продовжує наростати. Російська влада вирішила перенаправити українських моряків у Москву. 21 з 24 затриманих моряків перебувають в московській в’язниці Лефортово, відомої тим, що вона знаходиться під контролем російських спецслужб, зазначає журналіст. І все це, незважаючи на заклики Євросоюзу і США негайно відпустити моряків і передати три судна Україні. На даний момент Москва зробила всього один обмін полоненими – військова льотчиця Надія Савченко була обміняна на двох російських військовослужбовців, говориться в статті.

Grinshpan, Emmanuel. Le jeu des otages entre Moscou et Kiev = [Гра заручниками між Москвою та Києвом] / E. Grinshpan // Le Temps. – Lausanne, 2018. – 03.12. (<https://www.letemps.ch/monde/jeu-otages-entre-moscou-kiev>)

Захист заарештованих українських моряків не може потрапити до них в московські СІЗО. Про це повідомив адвокат одного з військовослужбовців Микола Полозов. У кінці минулого тижня моряків перевели з кримських слідчих ізоляторів у Москву. Їм загрожує до шести років в’язниці, проте звинувачення ще може змінитися. За словами адвокатів, відвідати заарештованих українських моряків в СІЗО поки змогли тільки представники Громадської спостережної комісії Москви. 21 військовослужбовець перебуває в ізоляторі „Лефортово”. Троє поранених – в лікарні „Матроської тиші”. Член ОНК Москви Павло П’ятницький повідомив, що моряки не скаржилися на умови утримання в СІЗО.

Расулов, Владимир. Защита украинских моряков не может пробиться в московские СИЗО : В каких условиях содержатся арестованные военные = [Захист українських моряків не може пробитися в московські СІЗО. В яких умовах утримуються заарештовані військові] / В. Расулов // КоммерсантЪ. – М., 2018. – 03.12. (<https://www.kommersant.ru/doc/3819604>)

Віктор Сорока називає свого сина Василя справжнім патріотом. Ось чому, за його словами, він пішов служити до військово-морського флоту. „Для нього найголовніше – сім’я та Україна”, – підкреслює Віктор. Вже тиждень сім’я Сороки не знає про долю моряка та інших 22 членів екіпажу флотилії України, які були захоплені російською береговою охороною в Азовському морі. Вони лише знають, що Василь є одним з трьох поранених, а ось його стан і місце перебування їм невідомі. Росія засудила моряків до двох місяців утримання під вартою через „незаконний перетин кордону” у водах, які вона вважає своїми, тоді як Україна заявляє, що флотилія знаходиться в міжнародних водах.

Sahuquillo, María R. “Nuestros hijos son prisioneros de guerra” : Los familiares de los marinos apresados por Rusia en el mar de Azov temen por sus hijos. La mayoría de los 23 ucranios capturados han sido trasladados a Moscú = [„Навії діти – військовополонені”]: Родичі матросів, ув’язнених Росією в Азовському морі, бояться за своїх дітей. Більшість з 23 захоплених українців були перевезені до Москви] / M. R. Sahuquillo // El País. – Madrid, 2018. – 01.12. (https://elpais.com/internacional/2018/12/01/actualidad/1543667967_480588.html)

РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ НА ПОДІЇ В УКРАЇНІ

„Ми подвоїли радіус дії нашої артилерії на полігоні Юма”, – сказав National Interest генерал Джон Мюррей, який керує підрозділом з розробки і модернізації озброєнь армії США. Мюррей не приховував, що мета проробленої роботи у в першу чергу була націлена на здобуття тактичної переваги над Росією і Китаєм. „В Україні ми бачили поєднання безпілотників з артилерією. Дрони використовувалися як навідники. Російська організаційна структура і тактика стали сигналом пробудження для нас. Тож ми почали шукати більш серйозну стратегію”, – сказав американський військовий. Стратегія Збройних сил США з модернізації бойових машин від 2015 року особливо наголошує на тому, як Росія використовує передове озброєння і бронемашини в Україні.

Osborn, Kris. New Army Artillery Doubles Ranges = [США використали досвід України у розробці артилерії для переваги над Росією] / K. Osborn // The National Interest. – Washington, 2018. – 12.12. (<https://defensemaven.io/warriormaven/land/new-army-artillery-doubles-ranges-outguns-russian-equivalent-9PJsyUBr40-Qj4-eSFGVIg/>)

Голова комітету з закордонних справ парламенту Німеччини Норберт Рюттген на сторінках „The Guardian” пише про те, що „конфлікт між Росією і Україною не можна назвати двостороннім. Він швидше ставить під питання європейський політичний розклад і те, чи ідея про „верховенство грубої сили” перемаже верховенство закону”, – наголошує Рюттген. Перебільшити значення війни в Україні важко. Відкидати вірогідність подальшої російської агресії неможна. Реакція ЄС повинна бути скоординована і одностайна, тому що європейська найбільша сила – це єдність. Всі кроки, які не переступають межу війни, повинні бути враховані. Рюттген називає хорошим сигналом те, що Москва відкрила Керченську протоку для українських суден. Але свобода пересування в Азовському морі повинна бути

гарантована назавжди. По-друге, Мінські угоди „повинні бути швидко виконаними обома сторонами”. Без цього ЄС не зможе пом’якшити всі запроваджені санкції. Але потрібно піти далі. Зокрема, Німеччина повинна змінити ставлення до сумнівного проекту „Північний потік – 2”, – йдеться в статті.

Röttgen, Norbert. *The EU’s response to Russia must be bold and unanimous = [Відповідь ЄС Росії має бути сміливою та одногласною] / N. Röttgen // The Guardian. – London, 2018. – 12.12. (<https://www.theguardian.com/commentisfree/2018/dec/12/eu-response-russia-bold-unanimous-ukraine>)*

Литовський міністр закордонних справ Лінас Антанас Лінкявічюс в Брюсселі закликав Європейський Союз ввести нові санкції відносно Росії у зв’язку із захопленням українських судів у Керченській протоці, поруч з Кримом. За словами міністра, санкції повинні бути введені відносно командування Чорноморського флоту РФ.

МИД Литвы призывает ЕС ввести санкции против РФ в связи с захватом украинских судов = [МЗС Литви закликає ЄС ввести санкції проти РФ у зв’язку із захопленням українських судів] // День за днем. – Таллінн, 2018. – 10.12. (<https://rus.postimees.ee/6473858/mid-litvy-prizyvaet-es-vvesti-sankcii-protiv-rf-v-svyazi-s-zahvatom-ukrainskih-sudov>)

Президент Казахстану Нурсултан Назарбаєв висловив надію, що Росії і Україні вдасться врегулювати конфлікт. „Нехай вирішаться всі проблеми, особливо, не буду приховувати, за Україну теж переживаю. Я там вчився, я знаю українців. У мене є друзі в Україні, з якими я до сих пір спілкуюся. Дуже хочеться, щоб відновилися відносини, які були у Росії і України, а значить і з усіма нами”, – підкреслив президент.

Назарбаев: у России нет желания „отхватить” часть Украины = [Назарбаєв: у Росії немає бажання „відхопити” частину України] // Экспресс К. – Астана, 2018. – 07.12. (https://express-k.kz/news/politika_lenta/nazarbaev_u_rossii_net_zhelaniya_otkhvatit_chast_ukrainy-133303?sphrase_id=3249671)

Захопивши українські судна в Керченській протоці, Росія продемонструвала свою зневагу до глобальних правил і свій намір випробувати Захід. У цьому впевнений голова Об’єднаного комітету начальників штабів ЗС США генерал Джозеф Данфорд. „Атака багато говорить про російську повагу до міжнародних норм і стандартів. Те, що сталося в Азовському морі, вписується в закономірну поведінку, яка охоплює Грузію, Крим і Донбас в Україні”, – сказав „Washington Post” Данфорд, нагадуючи про російське порушення міжнародних кордонів за останні роки. За його словами, потрібна певна міжнародна відповідь, яка може бути суто дипломатичною і

економічною. Або ж Росія продовжить свої агресивні дії. „Washington Post” зауважує, що реакція Данфорда і міністра оборони США Джима Меттіса ілюструють те, як Вашингтон намагається знайти баланс між бажанням підтримати суверенітет України, зупинивши російські амбіції, і при цьому не вступати у військову конфронтацію з Москвою.

Ryan, Missy. Black Sea standoff reflects Russia’s disregard for global rules, top U.S. military officer says = [Чорноморське протистояння свідчить про те, що Росія нехтує світовими правилами, вважає провідний американський військовий офіцер] / M. Ryan // The Washington Post. – Washington, 2018. – 06.12. (<https://www.washingtonpost.com/world/national-security/black-sea-standoff-reflects-russias-disregard-for-global-rules-top-us>)

Міністр закордонних справ Білорусі Володимир Макей на 25-му засіданні Ради міністрів ОБСЄ в Мілані висловився про ситуацію на сході України. Білорусь готова підключатися до всіх серйозних сценаріїв врегулювання цього конфлікту, зазначив Володимир Макей.

Вильтовский, Максим. Макей: ОБСЕ необходимо удвоить усилия по противодействию общим угрозам : Министр иностранных дел Беларуси Владимир Макей выступил на 25-м заседании Совета министров ОБСЕ в Милане, сообщили в пресс-службе МИД = [Макей: ОБСЕ необходимо подвоить зусилля з протидії спільним загрозам. Міністр закордонних справ Білорусі Володимир Макей виступив на 25-му засіданні Ради міністрів ОБСЄ в Мілані, повідомили в прес-службі МЗС] / М. Вильтовский // Советская Белоруссия. – Минск, 2018. – 06.12. (<https://www.sb.by/articles/makey-vzaimouvazhitelnomu-dialogu-net-alternativy.html>)

Естонський парламент – Рійгікогу – 79 голосами „за” ухвалив заяву на підтримку України, яка піддалася новому акту агресії з боку Росії в районі Керченської протоки. Рійгікогу підкреслює, що Росія повинна негайно звільнити українські судна з їх екіпажами і дозволити їм безперешкодно пройти в порти України. Естонський парламент також закликає відновити режим вільного судноплавства в Керченській протоці та в акваторії Азовського моря. У заяві депутати закликають також всі країни підтримати Україну.

Рийгикогу принял заявление в поддержку Украины = [Рійгікогу ухвалив заяву на підтримку України] // День за днем. – Таллинн, 2018. – 03.12. (<https://rus.postimees.ee/6468659/riygikogu-prinyal-zayavlenie-v-podderzhku-ukrainy>)

Під час німецько-українського економічного форуму, канцлер Німеччини Ангела Меркель закликала президентів України і Росії бути розумним і вирішувати справи розважливо шляхом переговорів один з одним, тому що „ніякого воєнного вирішення цієї суперечки немає”. Такою була її відповідь на заклики Києва посилити

тиск на Росію через її дії проти України в Азовському морі, що стало першим відкритим військовим протистоянням між Москвою і Києвом після анексії Криму та початку збройного конфлікту на сході України.

Europa trata de calmar a Ucrania que pide a la OTAN desplegar buques contra Rusia = [Європа намагається заспокоїти Україну у зв'язку з її проханням до НАТО посилити їх присутність в Чорноморському регіоні] // El Universal. – Caracas, 2018. – 01.12. (<http://www.eluniversal.com/internacional/27066/europa-trata-de-calmar-a-ucrania-que-pide-a-la-otan-desplegar-buques-contra-rusia>)